

Ondersteuningsplan

2024-2028

Gegevens organisatie

Naam organisatie SWV passend onderwijs RiBA

Directeur-bestuurder Monique de Sterke

Bestuursnummer 42652
Brinnummer SWV PO2805

Bezoekadres Kastanjelaan 18H
Postcode/plaats 2982 CM Ridderkerk
Telefoon 085-7501070
Email info@swv-riba.nl
Website swv-riba.nl

Werkgebied:
Gemeente Ridderkerk
Gemeente Barendrecht
Gemeente Albrandswaard

Inhoudsopgave

Voorwoord

Hoofdstuk 1 introductie

- 1.1 Inleiding
- 1.2 leeswijzer

Hoofdstuk 2 terugblik en reflectie vorige planperiode

- 2.1 evaluatie ondersteuningsplan 2020-2024
- 2.2 inspectie
- 2.3 financiële ontwikkelingen
- 2.4 lokale ontwikkelingen
- 2.5 landelijke ontwikkelingen

Hoofdstuk 3 missie en visie

- 3.1 missie
- 3.2 visie

Hoofdstuk 4 organisatie van het samenwerkingsverband

- 4.1 inrichting van het samenwerkingsverband
- 4.2 RiBA als netwerkorganisatie
- 4.3 governance

Hoofdstuk 5 dekkend netwerk en de route naar passend aanbod

- 5.1 zorgplicht
- 5.2 handelingsgericht en opbrengstgericht werken
- 5.3 een sterke samenwerking in kringen
- 5.4 basisondersteuning
- 5.5 extra ondersteuning
- 5.6 aanbod vanuit RiBA
- 5.7 gespecialiseerd onderwijs
- 5.8 overig onderwijsaanbod
- 5.9 onderwijs- en jeugdhulparrangementen (OJA)
- 5.10 de route naar passend aanbod

Hoofdstuk 6 samenwerking met de partners

- 6.1 samenwerking met de gemeenten en met leerplicht en de aanpak van leerlingen die niet naar school gaan
- 6.2 doorgaande leerlijnen
- 6.3 de samenwerking met samenwerkingsverbanden in de regio

Hoofdstuk 7 kwaliteitsbeleid

- 7.1 visie op kwaliteit en verantwoording
- 7.2 methodiek
- 7.3 instrumentarium
- 7.4 doorontwikkeling van het kwaliteitsbeleid
- 7.5 klachten en bezwaren

Hoofdstuk 8 communicatie en overlegstructuren

- 8.1 communicatie binnen en buiten het samenwerkingsverband
- 8.2 communicatie met andere partners

Hoofdstuk 9 samenwerking met ouders

9.1 de rol van ouders en de leerling

9.2 ouder- en jeugdsteunpunt

Hoofdstuk 10 financiën

10.1 allocatiemodel

10.2 reëel begroten

10.3 tekorten

10.4 risico's en risicobeheer systematiek

10.5 vangnetbepaling

Bijlage 1 deelnemende scholen en schoolbesturen samenwerkingsverband RiBA

Bijlage 2 thuiszittersaanpak, doorzettingsmacht en doorzettingskracht

Bijlage 3 basisondersteuning binnen samenwerkingsverband RiBA

Bijlage 4 terugplaatsingsbeleid

Bijlage 5 ontwikkelagenda samenwerking onderwijs en jeugdhulp

Bijlage 6 beoordelingskader TLV

Voorwoord

Wat is passend onderwijs? Past het kind in het onderwijs of past het onderwijs bij het kind? Dat is de vraag waar we als samenwerkingsverband een antwoord op proberen te vinden.

De negen deelnemende schoolbesturen in Ridderkerk, Barendrecht en Albrandswaard zijn via een verstandshuwelijk door de overheid uitgedaagd om invulling te geven aan de vraag van passend onderwijs in het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs RiBA.

Dat doen we door voort te borduren op het ondersteuningsplan van 2020-2024 waar we overeengekomen waren dat ieder kind het recht heeft om zich te kunnen ontwikkelen en daarbij hoort een educatief passend ontwikkelingsaanbod.

In dit nieuwe ondersteuningsplan voor 2024-2028 ligt de lat een stukje hoger. De ambitie is om wederom samen met alle onderwijs- en andere netwerkpartners *een kwalitatief hoogwaardig dekkend netwerk van voorzieningen en ondersteuning om voor iedere leerling een thuisnabij passend aanbod te realiseren.*

Ons eerste ondersteuningsplan 2014-2016 is geschreven in de periode van inrichting van het samenwerkingsverband. De nadruk lag toen op de nieuwe wettelijke kerntaken, de inrichting van de bestuurlijke structuur, de bureau-organisatie en het vormgeven van het netwerk.

In de tweede planperiode van 2020-2024 is meer ingezet op preventie en een nog betere bereikbaarheid van het samenwerkingsverband door de toegang laagdrempeliger te maken.

In deze derde periode is de ambitie om meer richting inclusiever onderwijs te gaan ontwikkelen. Daarvoor hebben we elkaar heel hard nodig. Want er zijn allerlei belemmeringen zoals de tekorten op de arbeidsmarkt en de wachtlijsten in het onderwijs en de jeugdhulpverlening.

Samenwerken met het gespecialiseerd onderwijs, kinderopvang en de jeugdhulpverlening is noodzakelijk om onze ambitie voor de kinderen van RiBA en het systeem rondom het kind zoals de ouders en de school mogelijk te maken.

Monique de Sterke
Directeur-bestuurder

Hoofstuk 1 Introductie

1.1 Inleiding

Ondersteuningsplan 2024-2028

De schoolbesturen in het samenwerkingsverband PO RiBA stellen minimaal eens per vier jaar een ondersteuningsplan op. Hierin staan gemaakte afspraken over:

- de organisatie van het samenwerkingsverband;
- de (basis)voorzieningen en de route naar plaatsing binnen gespecialiseerd onderwijs;
- de procedure en criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van (ondersteunings)middelen;
- het kwaliteitsbeleid;
- de informatievoorziening naar ouders en scholen.

Dit is een kaderstellend en strategisch plan voor de komende vier jaren. Het vormt de basis voor de scholen in de regio Ridderkerk, Barendrecht en Albrandswaard om met elkaar passend onderwijs in te vullen en het benoemt de ambities voor de komende planperiode. Er is voor gekozen om een beperkt aantal ambities te stellen die er samen voor zorgen dat het onderwijs in de regio passender en inclusiever wordt. Deze ambities veronderstellen we meetbaar en haalbaar, wat leidt tot een uitvoerbaar kwaliteitsbeleid voor het samenwerkingsverband.

Totstandkoming en procedure van vaststelling

Het ondersteuningsplan is met advies van verschillende geledingen tot stand gekomen: de schoolbestuurders, schooldirecteuren (het kernberaad), afgevaardigden van de gemeenten, leerplichtambtenaren, het stafbureau en het bestuur van het samenwerkingsverband en de ondersteuningsplanraad (OPR) en Raad van Toezicht (RvT). Het voorgenomen beleid en de ambities van het samenwerkingsverband zijn gedeeld en bediscussieerd.

Op hoofdlijnen zag de procedure er als volgt uit:

Wat?	Wie?	Wanneer?
Verschillende inputsessies	Alle gremia	Eerste helft 2023
Bespreken belangrijkste uitgangspunten en ambities	Kernberaad Interne organisatie OPR RvT Gemeenten	Oktober 2023
Bespreken concept 1	Kernberaad Interne organisatie OPR RvT	Nov-dec 2023
Bespreken concept 2	OPR RvT	Jan-feb 2024
Instemming definitieve versie	OPR OOGO (gemeenschappelijke hoofdstukken)	Maart 2024
Goedkeuring definitieve versie	RvT	Maart 2024
Toezenen Inspectie	Bestuur	April 2024

1.2 Leeswijzer

De volgende punten zijn van belang om in acht te nemen bij het lezen van dit ondersteuningsplan:

HET SAMENWERKINGSVERBAND is het geheel van scholen, schoolbesturen en hun medewerkers. Een samenwerkingsverband wordt namelijk per definitie gevormd door de samenwerkende schoolbesturen.

RiBA is de organisatie van het samenwerkingsverband. RiBA verwijst naar het stafbureau (directeur-bestuurder en stafmedewerkers) van het samenwerkingsverband en de betreffende medewerkers.

De medewerkers van RiBA zijn als volgt:

AMBULANT ONDERSTEUNERS hebben expertise op het gebied van specifieke onderwijsbehoeften gerelateerd aan het gespecialiseerd onderwijs, bijvoorbeeld door als ervaring als leerkracht in het gespecialiseerd onderwijs. Zij ondersteunen de leerkracht.

GEDRAGSWETENSCHAPPERS zijn orthopedagogen en (GZ-)psychologen, met een wetenschappelijke opleiding en een diagnostiekbevoegdheid. Zij zijn eerste contactpersoon voor de intern begeleiders (IB'ers).

Enkele gedragswetenschappers (GW'ers) en ambulante ondersteuners (AO'ers) hebben expertise vanuit jeugdhulp.

TRAJECTBEGELEIDERS zijn medewerkers van het samenwerkingsverband die op onafhankelijke en objectieve wijze de arrangerende gesprekken (HIA) over leerlingen in samenwerkingsverband RiBA leiden. De trajectbegeleider verbindt ouders, school en externe deskundigen in het zoeken naar nieuw perspectief voor een leerling. De trajectbegeleider heeft een interne opleiding gevolgd voor deze rol.

DE OUDERFUNCTIONARIS is een onafhankelijke gesprekspartner voor ouders. Zij kan ondersteuning bieden bij een lastig gesprek, het kiezen van een passende school of het leggen van contacten met andere organisaties.

DE REGIO VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND bestaat uit de gemeenten Ridderkerk, Barendrecht en Albrandswaard.

DE JEUGDHULPREGIO zijn de samenwerkende gemeenten, voorheen in de BAR-samenwerking, die samen optrekken als het gaat om de inkoop van jeugdhulp. De toeleiding naar jeugdhulp via de wijkteams is per gemeente apart ingericht.

GESPECIALISEERD ONDERWIJS is de verzamelnaam voor het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs.

Hoofdstuk 2 Terugblik en reflectie vorige planperiode

Het opstellen van een nieuw ondersteuningsplan is een natuurlijk moment om terug te kijken op de voorgaande planperiode. Deze terugblik vormde ook het fundament onder de verschillende inputsessies, die weer geleid hebben tot dit nieuwe ondersteuningsplan.

Hieronder wordt weergegeven welke ontwikkelingen het samenwerkingsverband doorgemaakt heeft in de vorige planperiode op basis van de ambities uit het vorig plan, het inspectiebezoek in 2022 en de regionale, landelijke en maatschappelijke ontwikkelingen van de afgelopen jaren.

2.1 Evaluatie ondersteuningsplan 2020-2024

Scholen en schoolbesturen hebben geen significante problemen ervaren in de uitvoering van het ondersteuningsplan 2020-2024. Uit de jaarlijkse evaluaties bij de scholen blijkt grote tevredenheid ten aanzien van de diensten van RiBA. Het meer bundelen van hulpvragen en Onderwijs Ondersteuning (OO) in een Schoolmaatwerkarrangement (SMA) is gerealiseerd. De meeste scholen passen dit nu naar tevredenheid toe.

In het ondersteuningsplan 2020-2024 heeft het samenwerkingsverband zich achteraf gezien aan te veel subdoelen gecommitteerd, dit is tussentijds aangepast in de PDCA cyclus.

Hieronder is kort weergegeven welke vorderingen gemaakt zijn en waar in de komende planperiode aandacht voor blijft. Dat laatste komt later in dit plan uitgebreider aan bod.

Thema	Wat is gerealiseerd?	Waar blijft aandacht nodig?
Preventieve inzet	Inzet vanuit RiBA is meer gericht op preventie. Consulten zijn nu een standaard eerste, laagdrempelige stap in route naar passend onderwijs. Wijkteams en het CJG leggen eveneens steeds meer nadruk op preventie en in de komende planperiode zal dat elkaar onderling versterken.	
Aansluiting onderwijs en jeugdhulp	Er is een gezamenlijk ontwikkelkader opgesteld met bijbehorende (werk)agenda, doelen en acties. Beleidsmatig is de samenwerking met de gemeentes versterkt rondom de thema's: <ul style="list-style-type: none">– inkoop van jeugdhulp (er is één jeugdhulpaanbieder voor alle po- en vo-scholen voor gespecialiseerd onderwijs. Samen werken zij aan de ontwikkelopdracht jeugdhulp op school).– onderwijshuisvesting (er komt in de huisvestingsplannen steeds meer ruimte voor passend onderwijs).– leerlingenvervoer (er zijn werkafspraken vastgelegd over leerlingenvervoer).	In de <i>uitvoering</i> samenwerking tussen school, RiBA en het wijkteam blijft het ontwikkelpunt het meer afstemmen van de samenwerking. Het thema leerplicht/leerrecht heeft zowel qua beleid als uitvoering is in ontwikkeling. Het formaliseren van afspraken in het LEA, REA of OOGO wordt het na de ontvlechting steeds duidelijker.

Thema	Wat is gerealiseerd?	Waar blijft aandacht nodig?
Dekkend aanbod	<p>Een thuisnabij dekkend netwerk is voor een groot deel gerealiseerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> – vernieuwde arrangementen SO4; – SO3 aanbod voor zware ondersteuningsvragen in Botter/Bram is verdubbeld; – structureel SBO+ aanbod voor observatie van kleuters. 	<p>Er is binnen het SWV geen school met aanbod voor ondersteuningsvragen voor zeer moeilijk lerende kinderen, SO3.</p> <p>RiBA zal de realisatie van expertise en aanbod voor deze ondersteuningsvragen door scholen aanmoedigen en faciliteren. Op het moment betreft dit 2 projecten ten behoeve van uitbreiding van het SO3 aanbod.</p>
Thuiszittersaanpak	<p>De thuiszittersaanpak is doorontwikkeld, RiBA draagt zorg voor een goede registratie en de afstemming met leerplicht is verbeterd, wat leidt tot een completer beeld van (dreigende) thuiszitters. Aan elke thuiszitter is een regisseur vanuit RiBA en de school/het schoolbestuur van herkomst verbonden om zicht te houden en te ondersteunen bij terugkeer naar en opbouw van onderwijs.</p>	<p>De huidige thuiszittersaanpak die werkt onder regie van het schoolbestuur, wordt meer integraal vormgegeven. De samenwerking met leerplicht wordt herijkt. Wijkteam en CJG worden erbij betrokken en krijgen een rol en verantwoordelijkheid hierin.</p> <p>Afspraken over uitwisselen en opschalen worden vastgelegd, zodat geen casus tussen wal en schip kan vallen.</p> <p>RiBA en leerplicht komen tot afstemming over vrijstellingen zodat de doelgroep voor leerrecht beter in beeld is.</p>
Doorgaande leerlijnen	<p>RiBA neemt deel in het Voorschools Zorgadviesteam (VZAT) en VroegSamenBesprekingen (VSB) en heeft hiermee meer zicht op welke leerlingen met welke behoeften het onderwijs in stromen.</p>	<p>RiBA ondersteunt de komende periode de scholen en voor- en vroegschoolse voorzieningen om te komen tot een betere afstemming. Gemeenten hebben een wettelijke verplichting rondom voorschoolse educatie. De gemeente neemt hierin het initiatief en is trekker van het onderwerp VVE in samenspraak met scholen en schoolbesturen.</p> <p>In de afstemming met Koers VO komt er meer aandacht voor Zorgleerlingen in Beeld (ZIB) en voor leerlingen met een extra onderwijsvraag die niet aan de voorwaarden voldoen en wel passend aanbod behoeven in de overstap naar het voortgezet onderwijs.</p>

Rollen, taken en verantwoordelijkheden	Er is meer aandacht voor de rol van ouders in het vormgeven van passend onderwijs, onder andere in het SOT en het HIA. Hun bevindingen zijn ook mondeling geëvalueerd en er is structureel een ouderfunctionaris in werkzaam voor het SWV. De rol en taken van deze functionaris worden nog verhelderd.	De rollen, taken en verantwoordelijkheden van alle partners van het SWV worden explicieter beschreven. Het gedachtegoed van handelingsgericht werken en de rol van ouders en leerlingen wordt nog meer uitgedragen en voorgeleefd.
--	---	--

2.2 Inspectie

In april 2022 is het samenwerkingsverband bezocht door de inspectie van het onderwijs. Uit het inspectierapport blijkt dat het samenwerkingsverband bestuurlijk conform wet- en regelgeving is ingericht en financieel gezond is. De samenwerking tussen scholen groeit en de diensten vanuit RiBA worden gewaardeerd. Ook is de overlegstructuur met externe partners goed georganiseerd.

De belangrijkste aandachtspunten waren dat het kwaliteitsbeleid verbeterd kan worden door meer op schoolniveau informatie te verzamelen en te analyseren en deze informatie beter samen te evalueren. Tevens moet iedereen in het samenwerkingsverband elkaar beter aanspreken om de kwaliteitscultuur te verbeteren. Dit laatste bleek bij het vervolfbezoek in april 2023 voldoende verbeterd.

Verder kwam naar voren dat het dekkend netwerk onvoldoende dekkend was, mede door onvoldoende plekken in het gespecialiseerd onderwijs. Ook moesten de TLV-procedure en het jaarverslag verbeterd worden, en moet twee keer per jaar overleg tussen de OPR en de RvT geregeld worden. Nadrukkelijk was er aandacht voor de kwaliteit van het ondersteuningsaanbod na afgifte van de TLV, ter overbrugging voor kinderen die nog niet geplaatst kunnen worden op gespecialiseerd onderwijs.

Al deze punten zijn gedurende de planperiode opgepakt en verbeterd, en in november 2023 is het samenwerkingsverband als voldoende beoordeeld. In dit ondersteuningsplan is dit in beleid terug te vinden.

2.3 Financiële ontwikkelingen

Het samenwerkingsverband paste een gecombineerde bekostigingssystematiek van school-, expertise-, en kindmodel toe. Het bleek wenselijk deze geldstromen te bundelen zodat ze verdeeld kunnen worden op school- of wijkniveau.

Middelen uit de bovenmatige reserves zijn gebruikt voor versterking van de basisondersteuning in de vorm van professionalisering op en investering in thema's als gedrag, hoogbegaafdheid, sociaal-emotioneel welbevinden en talentontwikkeling. Het geld is verdeeld en verantwoord op basis van plannen die scholen gedurende drie jaar konden indienen bij het samenwerkingsverband.

Verder wordt landelijk gezien dat er steeds meer aandacht is voor de doelmatige besteding van middelen. De inspectie concludeerde in mei 2023 dat de verdeling van middelen binnen samenwerkingsverband niet gebaseerd is op een analyse van de leerlingenpopulatie, en dat geld ook terecht komt bij leerlingen zonder extra ondersteuningsbehoefte. RiBA heeft hier in dit ondersteuningsplan ook aandacht voor.

2.4 Lokale ontwikkelingen

De BAR gemeentes hebben besloten om per 1 januari 2024 te ontvlechten, waardoor het samenwerkingsverband te maken krijgt met drie afzonderlijke gemeenten. Bij een aantal gemeenten is onderwijs en jeugdhulp geen gecombineerde portefeuille en is er nog geen sprake van integraal (passend) onderwijsbeleid, wat het aantal mensen waarmee afgestemd moet worden doet toenemen. Er is toegezegd dat de kaders van de ontwikkelagenda leidend blijven.

De gezamenlijke schoolbesturen zetten zich in om de lokaal educatieve agenda's (LEA's) inhoudelijk te versterken door agendering van belangrijke thema's, zoals de overgang van peuters en kleuters die nog niet aan onderwijs toe zijn en wel op korte termijn naar school moeten. In de komende planperiode wordt implementatie van een verbeterplan verwacht wat ook invloed zal hebben op de taken van RiBA en het dekkend netwerk voor deze specifieke groep leerlingen.

2.5 Landelijke ontwikkelingen

In 2020 heeft de overheid een evaluatie van passend onderwijs uitgevoerd. Op basis hiervan zijn aanbevelingen gedaan en zeven prioriteiten gesteld om passend onderwijs te verbeteren. Er wordt meer gestuurd op de ontwikkeling van inclusief onderwijs, waarbij kinderen met verschillende onderwijsbehoeften worden opgenomen in reguliere onderwijsomgevingen. Een goed dekkend netwerk dat meer inclusie uitstraalt is essentieel, gezien de druk op de plekken in het gespecialiseerd onderwijs binnen het samenwerkingsverband. De druk op het aanbod wordt verhoogd door verwachte toestroom van leerlingen met complexe onderwijs- en ondersteuningsbehoeften (onder meer door de invoering van leerrecht) en de stevigere samenwerking met voor- en vroegschoolse voorzieningen om leerlingen te laten doorstromen. De afstemming tussen jeugdhulp en (passend) onderwijs die hoog op de hervormingsagenda jeugdhulp staat, wordt daarmee nog crucialer. Ook binnen ons samenwerkingsverband.

Verder is er landelijk aandacht voor leerrecht en worden kinderen met een vrijstelling beter gefaciliteerd om van een onderwijsaanbod gebruik te maken, bijvoorbeeld vanuit de subsidie WEL in ontwikkeling. De actielijnen tegen verzuim zetten daarnaast in op meer passend (digitaal) aanbod en de ontwikkeling van aanwezigheidsbeleid. Dit vraagt van RiBA dat we voorbereid zijn op de komst van deze kinderen en een aanbod kunnen bieden passend bij hun ondersteuningsbehoeften. De nadrukkelijke wens vanuit de overheid om samenwerkingsverbanden een rol te geven in de afgifte van vrijstellingen, wordt dan ook onderdeel van de thuiszittersaanpak.

Tot slot staan de financiële kaders van samenwerkingsverbanden ter discussie. Er wordt sterker gestuurd op bovenmatige reserves, samenwerkingsverbanden hebben te maken gekregen met een generieke korting en budget wordt meer ter beschikking gesteld in de vorm van subsidies. De doelmatige besteding van middelen blijft een aandachtspunt, waarbij er meer gekeken wordt naar het effect van de ondersteuning die scholen inzetten met de middelen die ze ontvangen. Dat vraagt een stevig kwaliteitsbeleid vanuit het samenwerkingsverband – *hoe is het niveau van de basisondersteuning en waar wordt welke extra ondersteuning geboden met welk effect?* Op die manier blijft het dekkend netwerk ook goed in beeld en kan eerder geanticipeerd worden op de vraag naar gespecialiseerd onderwijs.

Tegelijkertijd worden de scholen geconfronteerd met personeelstekorten, zijn de NPO-middelen gestopt en zijn de gevolgen van COVID-19 nog voelbaar in de scholen.

Al deze regionale en landelijke ontwikkelingen stellen het samenwerkingsverband voor een interessante planperiode waarbij écht samenwerken en met elkaar het gesprek voeren, passend onderwijs in de regio doet slagen.

Voor de komende planperiode formuleert het samenwerkingsverband de volgende ambities die verder in dit plan worden geconcretiseerd:

1. Het aanbod op de reguliere scholen wordt zodanig versterkt dat meer leerlingen binnen het regulier onderwijs blijven en het onderwijs zo inclusief mogelijk ingericht wordt. Hiertoe wordt de samenwerking tussen scholen onderling versterkt, evenals de samenwerking tussen gespecialiseerd en regulier onderwijs. We zorgen voor integraal aanbod van onderwijs en jeugdhulp.
2. De samenwerking met onze partners en de gemeente wordt versterkt en doorontwikkeld. De kaders van de ontwikkelagenda blijven leidend. Prioriteiten hierbij zijn de samenwerking met jeugdhulp en kinderen die niet naar school gaan.
3. Het kwaliteitsbeleid wordt cyclisch ingericht. De schoolbesturen houden met elkaar zicht op de inzet van de extra ondersteuning en het deelnamepercentage aan gespecialiseerd onderwijs. De scholen en schoolbesturen leggen aan het samenwerkingsverband verantwoording af over de doel- en rechtmatige besteding van de middelen voor extra ondersteuning en het effect van deze ondersteuning. Deze informatieverzameling en -analyse is een middel om zicht te houden op het dekkend netwerk van voorzieningen en dit te verbeteren.
4. De rollen, taken en verantwoordelijkheden tussen scholen, schoolbesturen en het samenwerkingsverband worden geëxpliciteerd. Op die manier ontstaat er een cultuur waarbij veiligheid, durven vragen en samenwerken voorop en men elkaar durft aan te spreken. In het licht hiervan wordt ook de governance bekeken. De rollen, taken en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen zijn in dit ondersteuningsplan uitgewerkt per doelstelling. Benodigde acties worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan.

Hoofdstuk 3 Missie en visie

3.1 Missie

De bij RiBA aangesloten schoolbesturen werken samen met de medewerkers in dienst van RiBA aan een kwalitatief hoogwaardig dekkend netwerk van voorzieningen en ondersteuning om voor iedere leerling een thuisnabij passend aanbod te realiseren.

De scholen en schoolbesturen geven samen vorm aan deze missie. De diversiteit aan scholen met ieder een eigen inhoud en karakter, didactiek en pedagogische oriëntatie en thema's waar zij extra goed in zijn. Dit maakt dat er verscheidenheid is. Zo vormen alle scholen samen het dekkend netwerk van voorzieningen.

*De uitwerking van de gedeelde missie per school is te vinden in de schoolplannen en de schoolondersteuningsprofielen (SOP's).

3.2 Visie

De samenwerkende schoolbesturen delen de volgende visie:

De leerling staat centraal en dat realiseren we door in te zetten op professionalisering van de leerkracht en het delen van expertise.

Een passend aanbod voorziet in het welbevinden en ontwikkelrecht van het kind en de mogelijkheid voor het kind om aanwezig te zijn op school. We zien het kind zien als onderdeel van een systeem, waarbij het onderwijs zich aanpast aan het kind in plaats van andersom en waarin iedereen zich optimaal en ononderbroken kan ontwikkelen. Door te investeren in het systeem laten we de leerling optimaal tot zijn of haar recht komen. Scholen en schoolbesturen investeren in het competentieniveau van leerkrachten en zorgen voor 'de basis op orde'. RiBA investeert in aanvullende expertise, heeft een coachende rol richting leerkrachten met aandacht voor preventie en ondersteunt scholen bij aanbod- en beleidsontwikkeling die aansluit bij de hulpvragen die spelen.

Ondersteuning vindt zo veel mogelijk thuisnabij plaats in de wijk, zodat we samen werken aan het inclusiever inrichten van onderwijs.

De kring van scholen vormt samen een lerende organisatie met een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor dekkend aanbod passend bij de kinderen en hun ondersteuningsbehoeften. Hierbij wordt actief samenwerking met partners uit het sociaal domein gezocht. Het samenwerkingsverband houdt vanuit de wettelijke taak zicht op het dekkend netwerk en de route naar passend aanbod.

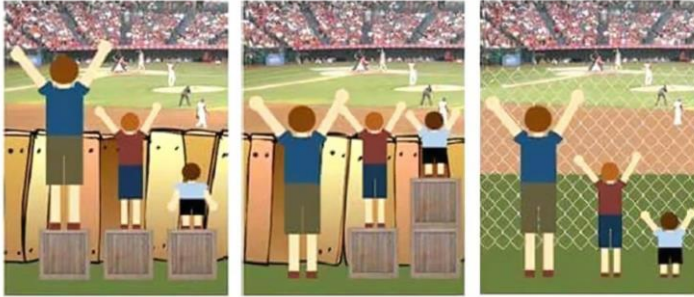
Elk schoolbestuur neemt verantwoordelijkheid voor het realiseren van de missie.

Het samenwerkingsverband ziet toe op een effectieve verdeling van de ondersteuningsmiddelen, speelt een ondersteunende rol op het gebied van kennis- en informatie-uitwisseling en het stimuleren van samenwerking tussen scholen en schoolbesturen, en een coördinerende rol op de (boven)regionale samenwerking, (ondersteuning voor) complexe casuïstiek en het kwaliteitsbeleid.

Het bestuur van het samenwerkingsverband investeert in de relatie met alle partners in het sociaal domein, om thuisnabij, passend aanbod te realiseren voor alle leerlingen. Aandachtspunten zijn vastgelegd in de ontwikkelagenda, waarbij de afstemming en samenwerking met jeugdhulp en kinderen die niet naar school gaan prioriteit hebben. Daarnaast blijft RiBA aandacht hebben voor preventie, onderwijs-jeugdhulp arrangementen, hybride en/of symbiose vormen van onderwijs, terugplaatsing naar regulier onderwijs en de ontwikkeling van een leerrecht aanpak.

Gestelde doelen zijn haalbaar en realistisch.

Doelstellingen op leerling-, school- en samenwerkingsverbandniveau zijn overzichtelijk in kwantiteit en realistisch in kwaliteit zodat de uitvoering behapbaar en meetbaar blijft. Het effect van interventies wordt gemeten. Op het niveau van het samenwerkingsverband betekent dit dat het kwaliteitsbeleid cyclisch is ingericht, gevuld wordt met data afkomstig van de scholen en de analyse in gezamenlijkheid gebeurt om het geheel voortdurend te verbeteren.

Hoofdstuk 4 Organisatie van het samenwerkingsverband

4.1 Inrichting van het samenwerkingsverband

De rechtspersoon van het samenwerkingsverband PO RiBA is een stichting. Er zijn negen schoolbesturen aangesloten bij het samenwerkingsverband. Een overzicht is opgenomen in bijlage 1.

4.2 RiBA als netwerkorganisatie

Het samenwerkingsverband (SWV) bestaat uit een directeur-bestuurder en een Raad van Toezicht (RvT). De dagelijkse leiding binnen het samenwerkingsverband ligt bij de directeur-bestuurder. Een overzicht van de medewerkers en hun taken, en het organogram is te vinden op de [website](#).

De organisatie ziet er als volgt uit:

- De RvT bestaat uit onafhankelijke leden.
- De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het leiden van het samenwerkingsverband en voor het strategisch beleid. Tevens is zij verantwoordelijk voor het stafbureau, waarin naast de directeur-bestuurder, een teamleider/plaatsvervangend directeur, een beleidsmedewerker, GWs, AO'ers, trajectbegeleiders en een ouderfunctionaris werkzaam zijn.
- De besluitvorming en eindverantwoordelijkheid over de afgifte van TLV's ligt bij de directeur-bestuurder.
- De deelnemersraad bestaat uit bestuurders van de deelnemende schoolbesturen. De deelnemersraad adviseert de directeur-bestuurder over het te voeren beleid.
- Het kernberaad bestaat uit directeuren van de deelnemende schoolbesturen. Het kernberaad adviseert de directeur-bestuurder over de implementatie van te voeren beleid.
- De ondersteuningsplanraad (OPR) bestaat uit een ouder- en een personeelsgeleding. Alle deelnemende schoolbesturen zijn via een ouder of onderwijsprofessional vertegenwoordigd. Het streven is om een evenwichtige verdeling tussen ouders en onderwijsprofessionals te hebben. De OPR adviseert de directeur-bestuurder en heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan. Het medezeggenschaps- en huishoudelijk reglement staan op de website.

Naast het formele organogram is er een belangrijke rol weggelegd voor een aantal overleggrema's.

- Interne overleggen met team RiBA waarin medewerkers op de hoogte worden gesteld van beleidsontwikkelingen en tevens input leveren voor beleid;
- De netwerken voor IB'ers waarin beleid wordt opgehaald, gedeeld en wordt vertaald naar de betreffende gemeente;
- Overleggen met gemeentelijke beleidsadviseurs jeugd(hulp) en onderwijs, met vertegenwoordigers van de wijkteams en Centrum Jeugd Gezin (CJG) en met leerplichtambtenaren.
- OOGO's met de gemeenten in de Regionaal Educatieve Agenda's (REA). Aansluiting bij de Lokaal Educatieve Agenda's (LEA).
- Bovenregionale overleggen met samenwerkingsverbanden in de regio. Dit gebeurt op beleids- en bestuursniveau.

4.3 Governance

Bij de schoolbesturen van RiBA is de vertegenwoordiging in de RvT in de afgelopen jaren meerdere malen gewijzigd. Vanuit het bestaande governance model was overleg met de schoolbesturen niet geborgd, dit is alsnog gefaciliteerd. De RvT heeft besloten in 2022 het governance model aan te passen naar een onafhankelijke Raad van Toezicht. De statuten en de inrichting van de

deelnemersraad worden uitgewerkt ten tijde van dit schrijven en worden na besluitvorming op de website van het samenwerkingsverband geplaatst.

Hoofdstuk 5 Het dekkend netwerk en de route naar passend aanbod

De samenwerkende schoolbesturen maken beleidsmatig afspraken over hoe het dekkend netwerk vormgegeven wordt en hoe de route naar passend aanbod eruitziet. Hierbij maken we concreet welke rollen, taken en verantwoordelijkheden berusten bij welke partijen. De acties die hier vervolgens aan zijn verbonden, worden verwerkt in een uitvoeringsplan.

5.1 Zorgplicht

De start van ondersteuning voor elke leerling is wettelijk vastgelegd met de zorgplicht. De zorgplicht ligt te allen tijde bij de school en kent twee varianten: zorgplicht tijdens de aanmeldprocedure en zorgplicht voor de leerlingen binnen de school.

- Tijdens de aanmeldprocedure: scholen doen een passend aanbod aan kinderen die schriftelijk zijn aangemeld. Indien nodig, is dit een aanbod samen met andere scholen, met een arrangement of met jeugdhulp. Als na de wettelijk vastgelegde onderzoeksperiode blijkt dat de school van aanmelding echt geen passend aanbod kan doen, zoekt de school samen met ouders een andere school waar het kind kan worden geplaatst.
- Voor leerlingen binnen de school: school realiseert voor alle leerlingen een passend aanbod, zelf of in samenwerking met partners. Als blijkt dat dit niet voldoende is, zoekt de school samen met ouders een andere school die wel een passend aanbod kan bieden en waar de leerling kan worden geplaatst. RiBA denkt naar behoefte en op initiatief van de school mee. Als er sprake is van een wachttijd op de beoogde school, dan blijft de zorgplicht bij de school van herkomst. De school blijft tijdens de wachttijd verantwoordelijk voor een passend aanbod voor de leerling. RiBA kan de school ondersteunen bij het vormgeven hiervan, bijvoorbeeld met de inzet van ambulante ondersteuning of de toekenning van extra middelen.

Voor leerlingen die (nog) geen schoolinschrijving hebben, bijvoorbeeld na een verhuizing, na verblijf in een instelling of na een tijdelijke vrijstelling van de leerplicht, stimuleren de betrokken zorgaanbieders, leerplichtambtenaren en medewerkers van RiBA, ouders om hun kind zo vroeg mogelijk schriftelijk aan te melden bij een school. Op die manier is er voldoende tijd om een passend aanbod te organiseren of een school te vinden die wel een passend aanbod kan doen. De school kan hierbij RiBA vragen om mee te denken als het om complexe casuïstiek gaat.

Meer informatie over zorgplicht staat beschreven op de [website](#).

Indien het de scholen echt niet lukt om een leerling te plaatsen, kunnen thuiszittersregisseurs van het schoolbestuur en van RiBA worden ingeschakeld. In het uiterste geval kan doorzettingsmacht gebruikt worden. Dit betreft in deze context het ingrijpen of besluiten nemen bij impasses of stagnaties in besluitvormings- of werkprocessen rondom de plaatsing van leerlingen. Een beschrijving van deze procedure staat in bijlage 2.

5.2 Handelingsgericht en opbrengstgericht werken

De principes van handelingsgericht en opbrengstgericht werken staan binnen het samenwerkingsverband al jaren centraal. Handelingsgericht en opbrengstgericht werken stelt de school in staat onderwijs goed af te stemmen op de onderwijsbehoeften en onderwijsomgeving van de leerling. In deze doelgerichte, systematische, cyclische en transparante manier van werken ligt de focus op wat er goed gaat en in welke situatie. De werkwijze van oplossingsgericht werken, waarbij

zelfsturing uitgaat van de oplossing en niet vanuit het probleem sluit daarbij aan. Dat gebeurt in samenwerking met de leerling, de ouders en soms met specialisten.

De zeven uitgangspunten van Handelingsgericht Werken¹:

1. De werkwijze is doelgericht;
2. Het gaat om de wisselwerking en afstemming;
3. Onderwijsbehoeften van kinderen staan centraal;
4. Leerkrachten maken het verschil, ouders doen er evenzeer toe;
5. Positieve aspecten van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang;
6. Schoolteams, leerlingen, ouders en ondersteuners werken constructief samen;
7. De werkwijze is systematisch en transparant.

5.3 Een sterke samenwerking in de kringen

Inclusief onderwijs betekent niet dat elke school alles kan aanbieden, maar dat er gekeken wordt hoe we gezamenlijk verantwoordelijkheid kunnen nemen voor een dekkend netwerk waarin we elkaars expertise gebruiken en inzetten. In de komende planperiode werkt RiBA ernaar toe dat scholen denominatiedoorbroken gaan werken in kringen. Binnen deze kringen, waar ook gespecialiseerd onderwijs vertegenwoordigd is, wordt door het uitwisselen van kennis, expertise en good practice, innovatief samengewerkt. De scholen in de kring vormen uiteindelijk met elkaar een dekkend netwerk door *binnen de kring* structurele en kortdurende ondersteuning samen te realiseren, bijvoorbeeld door het opzetten van hybride voorzieningen, het aangaan van symbioseregelingen en het organiseren van bovenschoolse (groeps)arrangementen. De kringen werken nauw samen met de maatschappelijke partners in de wijk om waar nodig tot integrale arrangementen te komen. Op die manier worden ook leerlingen bediend waarbij jeugdhulpbehoeften voorliggend zijn of die langzaam kunnen ingroeien naar onderwijs.

De samenwerking is gericht op het zo inclusief mogelijk bieden van onderwijs. Hoe de samenwerking in de kringen wordt opgezet, werkt RiBA samen met de scholen en schoolbesturen uit in een uitvoeringsplan. De implementatie zal de planperiode van dit ondersteuningsplan overstijgen. Ook andere spelers in de wijk zijn hierbij nodig, zodat afstemming binnen de kring integraal vorm krijgt met het wijkteam, CJG en andere partners.

De schoolbesturen faciliteren de scholen bij het borgen en verder ontwikkelen van bestaand aanbod en het uitbreiden van ondersteuningsmogelijkheden ten behoeve van de kring. Hierbij kijken de schoolbesturen, gefaciliteerd door de kwaliteitsmonitoring van het samenwerkingsverband, ook naar het dekkend netwerk van het gehele samenwerkingsverband, waarbij voor de komende periode de focus ligt op:

- aanbod voor SO3 gerelateerde hulpvragen;
- aanbod voor leerlingen met een HB-profiel en ernstige gedrag- en/of werkhoudingsvragen;
- onderwijsaanbod waarvoor wachtlijsten bestaan;
- initiatieven waarbij onderwijs en jeugdhulp samenwerken.

Het samenwerkingsverband spant zich in om samen met de gemeenten invulling te geven aan het zogeheten onderwijszorgcontinuüm, waarbij afspraken over en aanbod van jeugdhulp met onderwijs en onderwijs met jeugdhulp geregeld is. Het samenwerkingsverband en de gemeenten zijn er samen verantwoordelijk voor dat scholen inzicht en overzicht krijgen door het uitwisselen van informatie binnen het sociaal domein en ieders rol en taak bij elke casus helder is.

Verder coördineert het samenwerkingsverband het geheel van ondersteuningsmogelijkheden binnen de scholen vanuit haar verantwoordelijkheid voor het dekkend netwerk. Het kwaliteitsbeleid vormt

¹ Uit: [Handelingsgericht werken, samenwerken aan schoolsucces](#), N. Pameijer

de basis voor de monitoring hiervan en waar nodig moedigt het samenwerkingsverband bij gaten in het dekkend netwerk het ontwikkelen van ondersteuning aan.

Tenslotte ondersteunt het samenwerkingsverband de kringen in het opzetten van een goede overlegstructuur, brengt zij expertise bij elkaar en stemt zij, indien nodig, met het gespecialiseerd onderwijs af hoe zijn expertise de reguliere scholen kan versterken. Hoe het samenwerkingsverband deze ondersteuning vormgeeft wordt komende planperiode uitgewerkt in een uitvoeringsplan.

5.4 Basisondersteuning

Binnen het samenwerkingsverband gelden afspraken over wat een school dient te bieden aan basisondersteuning en van welke kwaliteit deze ondersteuning hoort te zijn. Deze afspraken (bijlage 3) zijn vastgelegd in een aantal standaarden:

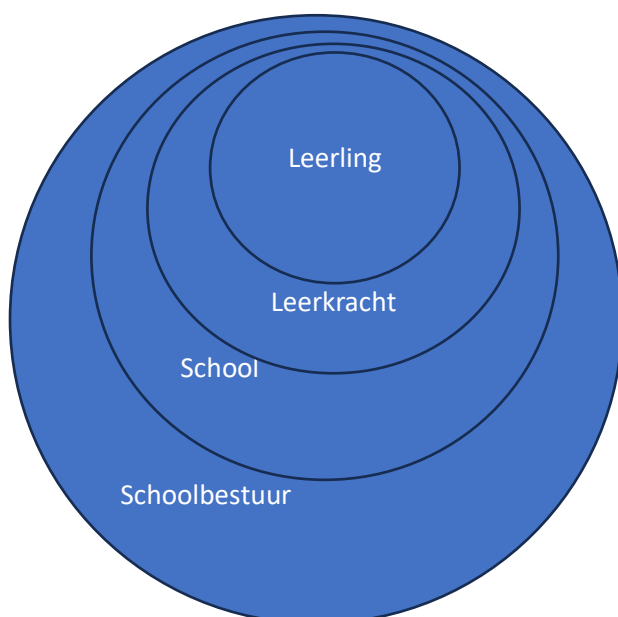
1. basiskwaliteit;
2. ondersteuningsstructuur en
3. preventieve interventies en licht ondersteuningsaanbod.

Elke school stelt een SOP op. Hierin staat *hoe* de basisondersteuning eruitziet en welke extra ondersteuningsmogelijkheden de school ter beschikking heeft. De basisondersteuning is beschikbaar voor alle leerlingen en wordt voor het grootste deel groepsgewijs aangeboden. De basisondersteuning wordt bekostigd door de school uit de reguliere bekostiging van het Rijk (lumpsum).

Ondersteuningsvragen die onder de basisondersteuning vallen, vormen geen basis voor het inzetten van extra ondersteuning op school of het verwijzen van een leerling naar het gespecialiseerd onderwijs. Er moet daarom expliciet uit het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) blijken dat volledig voldaan is aan de basisondersteuning alvorens er extra ondersteuning wordt ingezet of arrangementen of een toelaatbaarheidsverklaring worden aangevraagd.

Een beschrijving van de basisondersteuning is opgenomen in bijlage 3.

De schoolbesturen zijn er verantwoordelijk voor dat de scholen voldoende geëquipeerd zijn om de basisondersteuning te leveren op het niveau dat verwacht wordt. Tevens dragen zij er zorg voor dat scholen gefaciliteerd worden in het organiseren van hybride vormen van onderwijs, van symbioseregelingen en het uitvoeren van de variawet.

5.5 Extra ondersteuning

Elke school is verantwoordelijk voor het bieden van extra ondersteuning aan leerlingen wiens onderwijsbehoeften de basisondersteuning overstijgen. Deze extra ondersteuning wordt georganiseerd vanuit de interne ondersteuningsstructuur en altijd vastgelegd in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP), waarbij ouders toestemming geven op het handelingsdeel. De IB'er voert regie op dit OPP en is verantwoordelijk voor de evaluatie (minimaal één keer per jaar) van de ingezette extra ondersteuning.

Uit het OPP moet minimaal blijken wat het effect is geweest van de ingezette extra ondersteuning zodat het samenwerkingsverband haar wettelijke taak om de doelmatige besteding van de middelen te toetsen kan uitvoeren en deze informatie kan gebruiken voor haar kwaliteitsmonitoring. Verder blijkt uit het OPP, conform de werkwijze Handelingsgericht Werken en het hoorrecht van leerlingen, de zienswijze van ouders en leerling.

Als de school niet de juiste vorm van extra ondersteuning kan bieden, kan zij met andere reguliere scholen bespreken welke andere school een passend aanbod kan organiseren en hoe dit praktisch voor deze leerling of voor een groepje leerlingen, geregeld wordt. Hiermee wordt het onderwijs inclusiever en zo veel mogelijk thuisnabij vormgegeven. RiBA kan de school ondersteunen bij hoe aanbod gerealiseerd kan worden als het de mogelijkheden van de school overstijgt. Hierbij neemt RiBA een coachende rol in, met zowel de mogelijkheid om te adviseren op het niveau van het kind en de leerkracht, als betreft de structuur en aanpak van de school als geheel.

Het samenwerkingsverband verdeelt de middelen voor extra ondersteuning. Scholen ontvangen een bedrag per leerling voor zowel de lichte als de zware ondersteuning. Ze bepalen zelf, in samenspraak met de GW van RiBA, welke extra ondersteuning zij aanbieden en of dit groepsgewijs of individueel is. Ook kunnen scholen hun budget gebruiken om externe hulp of bepaalde materialen in te kopen. Tevens kan ambulante ondersteuning vanuit RiBA ingezet worden. Deze ondersteuning is gericht op het versterken van de leerkracht en het systeem rond de leerkracht vanuit een coachende rol. De doelmatige en rechtmatige besteding van de middelen wordt besproken door de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband en het schoolbestuur. Op schoolniveau wordt gesproken over de kwaliteit van de ondersteuning geboden door school en door RiBA. Op beide punten wordt verder ingegaan in resp. het hoofdstuk financiën en het hoofdstuk kwaliteitsbeleid.

Doordat de extra ondersteuning niet wordt voorgeschreven, is er een gedifferentieerd aanbod van ondersteuning binnen het samenwerkingsverband. Scholen kunnen, eventueel binnen de kringen om onderwijs zo thuisnabij mogelijk te houden, onderling met elkaar afspreken welk aanbod van hun extra ondersteuning óók toegankelijk is voor leerlingen van andere scholen. Hoe de extra ondersteuning eruitziet, beschrijven scholen individueel in hun SOP (I) en als kring in een SOP II. Deze SOP's zijn inzichtelijk voor ouders. De formats hiervoor en een overzicht van alle SOP's zijn te vinden op de website van het samenwerkingsverband. Het overzicht van het ondersteuningsaanbod wordt eenmaal per jaar geactualiseerd. De scholen zijn samen met hun schoolbestuur verantwoordelijk voor de aanlevering van de SOP's.

5.6 Aanbod vanuit RiBA

Het samenwerkingsverband is georganiseerd als een combinatie van een school- en expertisemodel. Het deel van de middelen voor extra ondersteuning dat niet verdeeld wordt onder de scholen, is beschikbaar via de inzet van medewerkers van RiBA. Voor dit laatste heeft het samenwerkingsverband gedragswetenschappers (orthopedagogen en psychologen) en AO'ers in dienst die de school helpen met het vormgeven van het meest passende arrangement voor een leerling en voor het ondersteunen van leerkrachten. Ook kan advies worden ingewonnen over de aanpak van de school als geheel. Arrangementen worden aangevraagd op initiatief van de school. De basisondersteuning is altijd voorliggend op een arrangement. Een arrangement overstijgt aldus de basisondersteuning, valt onder extra ondersteuning en wordt vastgelegd in het OPP van de leerling.

Een school kan het volgende aanvragen:

- een consult;
- een arrangement voor ambulante ondersteuning (AO);
- handelingsgerichte diagnostiek door de gedragswetenschapper (GW).

Voor een uitwerking van de arrangementen wordt verwezen naar de [website](#) van het samenwerkingsverband.

Voorafgaand aan het arrangement worden afspraken gemaakt over de duur van het arrangement, de doelen, het verwachte resultaat, de borging en de evaluatie. Dit wordt voor de leerling vastgelegd in het OPP. In het kader van de doelmatige besteding van middelen is dit tevens onderdeel van het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband.

5.7 Gespecialiseerd onderwijs

Naast expertise gericht op de individuele ondersteuning van kinderen, kan een aanpassing of verandering van de context het kind helpen in de ontwikkeling.

Voor sommige kinderen geldt dat zij erbij gebaat zijn om (een deel van) de schoolloopbaan onderwijs te volgen binnen het gespecialiseerd onderwijs (hieronder vallen het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs). Voor andere kinderen geldt dat zij na een tijdje de overstap maken naar een reguliere school of dat zij ingeschreven blijven staan op een reguliere school, maar tijdelijk gebruik maken van expertise uit het gespecialiseerd onderwijs. Er dient voor gewaakt te worden dat kinderen die het echt nodig hebben (te) laat worden doorverwezen naar het gespecialiseerd onderwijs. Aan een plaatsing op het gespecialiseerd onderwijs gaat altijd een zorgvuldig traject vooraf, waarin ook afspraken worden gemaakt over de duur van de plaatsing en de voorwaarden voor terugplaatsing. Binnen het samenwerkingsverband is er terugplaatsingsbeleid (bijlage 4). Met de gespecialiseerde scholen waar leerlingen van RiBA staan ingeschreven wordt jaarlijks besproken of de plaatsing en/of bekostigingscategorie voor sommige leerlingen nog passend is.

Binnen het samenwerkingsverband kunnen leerlingen terecht op IKC SBO De Burcht voor speciaal basisonderwijs en op SO De Wilgen voor speciaal onderwijs (SO 4). Indien nodig kunnen kinderen die beter tot hun recht komen op een andere school voor gespecialiseerd onderwijs, met een toelaatbaarheidsverklaring vanuit samenwerkingsverband PO RiBA, terecht op school voor gespecialiseerd onderwijs binnen de regio van een ander samenwerkingsverband. Voor kinderen met een meervoudige beperking is er het aanbod van Botter/Bram. Hiervoor is geen toelaatbaarheidsverklaring nodig.

5.8 Overig onderwijsaanbod

Naast bovenstaand aanbod werkt het samenwerkingsverband samen met verschillende partners aan onderwijs voor heel kleine groepen leerlingen:

- *Leerlingen in een GGZ-instelling of een andere tijdelijke lesplaats*

Er is een aantal speciale voorzieningen voor leerlingen die tijdelijk overdag of residentieel in een instelling verblijven, zoals leerlingen die in (dag)klinische behandeling zijn bij een GGZ-instelling of in een voorziening voor dagbesteding onderwijs volgen. Zij worden, gedurende de periode dat ze daar zijn, uitgeschreven bij de eigen school en ingeschreven bij de school die verbonden is aan de instelling (open residentieel onderwijs). Als de behandeling beëindigd is, gaat de leerling terug naar de school van herkomst of wordt schriftelijk aangemeld bij een andere (reguliere) school. In de SOP's van scholen staat uitgewerkt welk aanbod scholen hebben voor leerlingen die uitstromen na behandeling.

- *Nieuwkomersonderwijs*

Eén schoolbestuur biedt een schakelklas voor zowel leerling met NT2 onderwijsvragen als voor nieuwkomers. Er wordt gezien dat leerlingen in deze klas vaak baat hebben bij een vorm van jeugdhulp. Het samenwerkingsverband is in gesprek met de gemeente over de organisatie hiervan.

- *Onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen*

Onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen wordt georganiseerd in de regio, zoveel mogelijk op de eigen school. Elke school ontvangt middelen voor het organiseren van aanbod voor leerlingen met een HB-profiel (zie ook het hoofdstuk financiën). Op dit moment is er nog geen voltijd HB-onderwijs ingericht binnen het samenwerkingsverband.

- *Cluster 1 en cluster 2*

Scholen gespecialiseerd in onderwijs aan leerlingen met een visuele beperking (cluster 1) en aan leerlingen met een communicatieve beperking (cluster 2) behoren bestuurlijk niet tot het samenwerkingsverband. Om voor hen wel passend aanbod te organiseren, is er contact met de volgende instellingen:

- Bartiméus en Koninklijke Visio voor cluster 1,
- Kentalis en Auris voor cluster 2.

Zij verzorgen in de regio specialistisch onderwijskundige begeleiding, variërend van ambulante ondersteuning in regulier of speciaal onderwijs tot plaatsing in een onderwijsvoorziening voor cluster 1 of cluster 2. Toeleiding naar deze ondersteuning kan worden aangevraagd bij het aanmeldpunt van de betreffende instelling.

- *Onderwijs aan zieke leerlingen*

Wanneer een school met een zieke leerling te maken krijgt, blijft de school verantwoordelijk voor het onderwijs. Voor ondersteuning om onderwijs op school, thuis of in het ziekenhuis te organiseren, kan de school een beroep doen op de educatievoorziening van het ziekenhuis waar de leerling in behandeling is of gebruikmaken van consultants van het landelijk netwerk Ziezon.

- *Onderwijs aan leerlingen met andere chronische aandoeningen of complexe problematiek*

Voor leerlingen met chronische aandoeningen anders dan hierboven beschreven, maken scholen afspraken met ouders en leerlingen hoe zij omgaan met het onderwijs in combinatie met de aandoening. Vaak gaat het om leerlingen met ingewikkelde ondersteuningsvragen en/of om leerlingen die kunnen toegroeien naar het volgen van onderwijs. Voor leerlingen die ingroeien in het onderwijs en nog niet voor 100% van de tijd onderwijs kunnen volgen, mag afgeweken worden van de voorgeschreven onderwijstijd. Het opstellen van het OPP dat de grondslag is voor het verkrijgen van instemming van de inspectie, is de verantwoordelijkheid van de school.

In de komende planperiode wordt het samenwerkingsverband intensiever betrokken bij de afgifte van vrijstellingen om zo een beter beeld te krijgen van welk aanbod ontbreekt en welke voorzieningen eventueel nodig zijn voor leerlingen met complexe problematiek. Ook wordt bekeken hoe passend onderwijs vorm te geven en langdurig te bekostigen voor leerlingen die nieuw instromen in het onderwijs.

5.9 Onderwijs- en jeugdhulparrangementen (OJA)

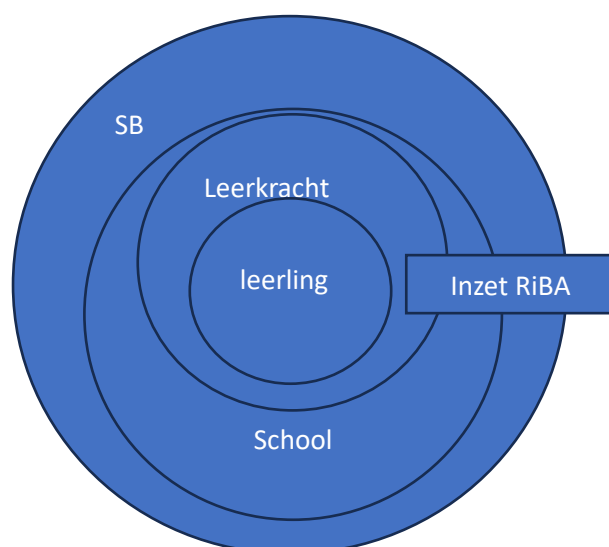
Er zijn leerlingen die vanwege problematiek die niet onderwijsgerelateerd is, moeite hebben om te functioneren op school. Voor jeugdhulp aan deze leerlingen werken de scholen samen met externe partners die een aanbod organiseren in opdracht van de gemeente.

De school kan voor de preventieve inzet gebruik maken van algemeen toegankelijke voorzieningen, zoals het CJG. Voor complexe vraagstukken kan er door de gemeente jeugdhulp toegekend worden. Er kan vervolgens een onderwijsjeugdzorgarrangement (OJA) worden opgesteld. Dit is een plan voor de leerling waarin onderwijs en één (of meerdere) (jeugd) zorgpartner(s) samenwerken en zo integraal mogelijk aanbod leveren.

Met de gemeenten wordt samengewerkt om zowel in aanbod als op de route te komen tot steeds betere combinaties van onderwijs en jeugdhulp en wordt gewerkt aan een vorm van samenwerken waarbij geen kind meer tussen wal en schip valt. Zie hiervoor ook de ontwikkelagenda in bijlage 5.

5.10 De route naar passend aanbod

Als een kind (tijdelijk) iets nodig heeft om zich beter te kunnen ontwikkelen, wordt dit in bijna alle gevallen als eerste gesignaleerd door de ouders en de leerkracht. Om vervolgens te komen tot de inzet van hulp of ondersteuning, denken alle betrokkenen, inclusief de betrokken medewerker(s) van RiBA, samen na over wat er precies ingezet wordt. Ook wordt afgestemd op welke wijze ondersteuning georganiseerd wordt en hoe we evalueren of dit het kind daadwerkelijk helpt. Binnen het samenwerkingsverband gelden de volgende afspraken over hoe dit (integrale) arrangeerproces er in grote lijnen uitziet. Scholen informeren ouders over hoe de route naar passend aanbod eruitziet. Tevens is dit overzichtelijk weergegeven op de website van RiBA en kan de ouderfunctionaris er informatie over verstrekken.

1. *Er is iets anders nodig*

Het signaleren dat een kind gebaat is bij een andere aanpak, bij extra ondersteuning of bij een andere leeromgeving, gebeurt door de leerkracht en/of de ouders. Op dat moment start de route van arrangeren op basis van handelingsgericht werken in de klas. Uiteraard betreft een leerkracht het kind en zijn ouders tijdig bij het proces: zij werken constructief samen om een oplossing te vinden. De betrokkenheid van de kind en de ouders is voorwaardelijk voor het vervolg van het arrangeerproces.

2. *Overleg binnen de school en met andere scholen binnen het SWV*

Als de leerkracht, het kind en de ouders gezamenlijk onvoldoende kennis of expertise hebben, wordt er binnen de school overlegd. De IB'er is voor de leerkracht het eerste aanspreekpunt. De IB'er heeft in het arrangeerproces de rol van regievoerder. Als de school zelf niet de benodigde ondersteuning kan bieden, kan worden besproken welke andere school al dan niet tijdelijk een passend aanbod kan doen of de expertise binnen de school kan versterken.

3. *Schoolondersteuningsteam (SOT)*

Indien de school niet tot een passend aanbod kan komen, kan de IB'er een consult door een AO'er bij RiBA aanvragen. Een consult kan ook al bij stap 1 of 2 worden ingezet als preventief aanbod. Als de vraag nog niet beantwoord is, roept de IB'er de leden van het SOT bijeen. Dit zijn de leerkracht, de IB'er, de ouders, de GW'er van RiBA, de AO'er die het consult heeft gegeven en de vertegenwoordiger van het wijkteam. Samen brengen zij de stimulerende en belemmerende factoren in kaart teneinde te komen tot een passend aanbod, eventueel in samenwerking met een andere school. Dit wordt vastgelegd in het OPP.

Meer informatie over het SOT gesprek is te vinden op de [website](#) van het samenwerkingsverband.

4. *Handelingsgericht integraal arrangeren (HIA)*

Als blijkt dat er gezocht moet worden naar een nieuw perspectief op school en het gezin, wordt door de IB'er een HIA georganiseerd. Er is dan altijd een OPP gemaakt. Dit gesprek is intensiever dan het SOT. Tijdens dit gesprek wordt in kaart gebracht wat nodig is om de leerling passend onderwijs te kunnen bieden binnen de huidige school en of dit te realiseren is. Daarnaast wordt (nogmaals) verkend of een andere reguliere school aan zou kunnen sluiten op de onderwijsbehoeften. Er kan in dit gesprek verkend worden of het kind beter op zijn plek is binnen het gespecialiseerd onderwijs. Een school voor gespecialiseerd onderwijs kan eventueel al aansluiten bij het HIA. Tijdens het HIA wordt ook besproken over hoe wordt omgegaan met eventuele wachttijden als een passend aanbod op een andere school nog niet meteen kan starten. Meer informatie over het HIA-gesprek is te vinden op de [website](#) van het samenwerkingsverband.

Als blijkt dat het gespecialiseerd onderwijs beter passend is, kan na het HIA door de school een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) worden aangevraagd. Het samenwerkingsverband besluit, op basis van onafhankelijke advisering door twee deskundigen, over de TLV-aanvraag. Op de website van het samenwerkingsverband staat beschreven hoe de TLV-procedure eruitziet, welke informatie nodig is voor een aanvraag en wat de afspraken zijn over de duur, bekostiging en verlenging van de TLV. Hierin staan ook de toelatingscriteria voor het gespecialiseerd onderwijs. Tenslotte wordt hierin beschreven hoe eventuele terugplaatsing van een leerling naar het regulier onderwijs verloopt. Het beoordelingskader TLV staat in bijlage 6.

5. *Evaluatie en bijstellen van het plan*

Handelingsgericht werken is een cyclische werkwijze. Het is van belang dat er, voordat het arrangement (van klein tot groot) daadwerkelijk start, afspraken worden gemaakt over de evaluatie. De evaluatie wordt cyclisch ingericht, de opbrengsten worden opgenomen in het OPP en gebruikt als input voor het (eventueel) vormgeven van een ander- of vervolgarangement of, indien het een speciale voorziening betreft, het beoordelen van mogelijke terugplaatsing. De IB'er is als regievoerder op het ontwikkelingsperspectief (OPP) verantwoordelijk voor het organiseren van de evaluatiemomenten. Als uit de evaluatie blijkt dat het plan niet tegemoetkomt aan wat er nodig is, wordt het bijgesteld.

6. *Wanneer wijken we af van de arrangeerafspraken*

Voor een aantal kinderen is al vóór de leerplichtige leeftijd duidelijk dat zij aangewezen zijn op speciaal onderwijs. Deze kinderen volgen daarom niet de reguliere arrangeerafspraken zoals die hierboven zijn beschreven, maar ontvangen bij de overgang naar het primair onderwijs een toelaatbaarheidsverklaring voor hun gehele schoolperiode. Het samenwerkingsverband neemt hiermee integraal de richtlijn over die is opgesteld door de PO-Raad.

Bovenstaande leidt tot de volgende ambities met bijbehorende doelstellingen.

AMBITIE 1: HET AANBOD OP DE REGULIERE SCHOLEN WORDT ZODANIG INGERICHT DAT MEER LEERLINGEN BINNEN HET REGULIER ONDERWIJS BLIJVEN EN HET ONDERWIJS ZO INCLUSIEF MOGELIJK AANGEBODEN WORDT. HIERTOEF WORDT DE SAMENWERKING TUSSEN GESPECIALISEERD EN REGULIER ONDERWIJS VERDER ONTWIKKELD EN ZORGEN WE VOOR ONDERWIJSJEUGDZORGARRANGEMENTEN.

Doelstellingen:

1. Het SWV werkt beleidsmatig uit hoe de samenwerking in de kringen vorm krijgt, wat ieders rollen, taken en verantwoordelijkheden zijn in de uitvoering en hoe het dekkend netwerk van de kringen en het effect van de ondersteuning onderdeel worden van het kwaliteitsbeleid.
2. Het SWV ziet toe op het naleven van de zorgplicht door scholen en schoolbesturen en ondersteunt scholen bij het organiseren van passend aanbod als een leerling wacht op een vervolgplek.
3. Het SWV draagt intern zorg voor een uitvoeringsplan, zodat de gedragswetenschappers en de ambulante ondersteuners in staat zijn de kringen te begeleiden en arrangementen in te zetten ter versteviging van de scholen.

AMBITIE 2: DE SAMENWERKING MET ONZE PARTNERS EN DE GEMEENTE WORDT VERSTEVIGD EN GECONCRETISEERD. HIERBIJ KIJKEN WE NAAR HET KOMEN TOT INTEGRALE ONDERWIJSZORGARRANGEMENTEN, DE IMPLEMENTATIE VAN EEN WERKWIJZE VAN INTEGRAAL ARRANGEREN EN HET HANTEREN VAN EEN THUISZITTERSAANPAK DIE PAST BIJ DE LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN. OOK BETREKKEN WE DE GEMEENTEN EN OMLIGGENDE SWV'EN BIJ HET BLIJVEN ONTWIKKELLEN VAN ONS DEKKEND NETWERK EN HET ZOEKEN NAAR SAMENWERKING OM VOOR ELKE LEERLING EEN PASSEND AANBOD TE ORGANISEREN.

Doelstellingen:

4. Het SWV komt met de partners in het sociaal domein, specifiek met wijkteams, leerplicht en jeugdhulp, tot concrete, vastgestelde afspraken over hoe thuisnabij en inclusiever onderwijs mogelijk wordt gemaakt voor elk kind en thuiszitten wordt voorkomen. Het SWV informeert de schoolbesturen en de scholen over hoe deze afspraken eruit zien. De gemeente doet dat op haar beurt met de uitvoerend medewerkers.
5. Het SWV en de gemeenten dragen samen zorg voor een cultuur van afspreken en aanspreken.
6. Het SWV werkt, samen met de gemeenten uit, hoe wordt omgegaan met arrangements- of TLV aanvragen wanneer jeugdhulp voorliggend is.

Doelstelling 1 beleidsplan werken in kringen

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

RiBA heeft regie.

Opstellen beleid ten aanzien van het werken in en begeleiden van kringen, in afstemming met betrokkenen.

Afstemmen beleid werken in kringen met de 3 gemeentes; aanpak wijkteam, CJG etc.

Borgen dat het beleidsplan aansluit op het uitvoeringsplan.

Indien nodig beleid tussentijds bijstellen, in afstemming met betrokkenen.

Wat doet de school?

Input voor beleid doorgeven aan schoolbestuur en RiBA.

Wat doet het schoolbestuur?

Actief benutten mogelijkheden tot medezeggenschap binnen RiBA vanuit de deelnemersraad en OPR ten aanzien van het op te stellen beleid; toetsen van wenselijkheid, haalbaarheid, aansluiting met eigen beleid, monitoren van de voortgang etc.

Doelstelling 2 zorgplicht en overbruggingszorg

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

Informerende partners over zorgplicht, actuele ontwikkelingen, nieuwe ondersteuningsplan kaders etc. Aanjagen en faciliteren van initiatieven ten behoeve van overbrugging, zowel betreft maatwerk als groepsaanbod.

Wat doet de school?

Geïnformeerd blijven over actuele landelijke en lokale ontwikkelingen rondom zorgplicht. Implementeren van initiatieven ten behoeve van overbrugging, zowel betreft maatwerk als groepsaanbod.

Wat doet het schoolbestuur?

Schoolbestuur is verantwoordelijk voor correct toepassen van de zorgplicht, ook wanneer sprake is van overbrugging.

Bijdragen aan het geïnformeerd houden van scholen betreft thema's als zorgplicht

Ondersteunen en faciliteren van initiatieven ten behoeve van overbrugging, zowel betreft maatwerk als groepsaanbod.

Doelstelling 3 uitvoeringsplan

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

RiBA heeft regie.

Opstellen uitvoeringsplan in afstemming met betrokkenen.

Faciliteren professionalisering van eigen medewerkers, waar mogelijk samen met andere partijen (school, wijkteam, CJG).

Organiseren, faciliteren en coördineren studiedagen en bijeenkomsten.

Organiseren, faciliteren, coördineren en ondersteunen activiteiten ten behoeve van werken in de kring – kan per kring verschillen.

Wat doet de school?

Investeren in samenwerking in de wijk op basis van het door RiBA te ontwikkelen beleid voor het werken in de kringen.

Acties ten behoeve van de wijk als samenwerkingsvorm: een effectieve overlegstructuur en waar mogelijk uitwisseling van expertise en leerlingen om te komen tot een passend aanbod binnen de kring. RiBA kan hierbij ondersteunen.

Opbouwen overlegstructuur in de wijk, samen met onderwijspartners wijkteam, CJG, voorschool, zorg, welzijn en jeugdhulp.

Uitwisseling complexe casussen binnen de wijk en indien nodig bespreken met het schoolbestuur.

Doorgeven vragen en wensen ten aanzien van studiedagen en bijeenkomsten.

Mede organiseren bijeenkomsten door middel van afvaardiging in een agendacommissie of werkgroep.

Organiseren vertegenwoordiging per school bij bijeenkomsten van het samenwerkingsverband.
Investeren in contact met welzijnspartners en jeugdhulpaanbieders.
In het werkverdelingsplan wordt rekening gehouden met inzet met betrekking tot integraal afstemmen in de wijk, met scholen en onderwijspartners, en deelname aan overleggen en bijeenkomsten van het samenwerkingsverband.

Wat doet het schoolbestuur?

Coördineren professionaliseringsvragen van scholen, waar mogelijk bestuursoverstijgend en waar nodig in afstemming met RiBA.
Faciliteren van intervisie binnen het eigen schoolbestuur betreft werken in kringen.

Doelstelling 4 afspraken sociaal domein thuis nabij en inclusief naar school gaan

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

Afstemmen met de gemeenten en legt afspraken vast over advisering bij vrijstellingen, de werkwijze en registratie wanneer een leerling niet naar school gaat.
Aansluiten bij en bijdragen aan het project jeugdhulp op school middels deelname ontwikkeltafel.
Samen met betrokken partijen de inzet van jeugdhulp op school verbreden naar de reguliere scholen.
De gemeente uitnodigen voor bijeenkomsten.

Wat doet de school?

Gegevens met regelmaat bijhouden van leerlingen die extra ondersteuning ontvangen in de OPP's.

Wat doet het schoolbestuur?

Inhoudelijk afstemmen met RiBA en eventueel met andere onderwijspartners in het LEA over de kaders van de ontwikkelagenda, benodigde acties en de voortgang.
Strategisch voeden van overleggen: agenda IB netwerk, eigen directies, LEA, OOGO huisvesting, REA en dergelijke.

Wat doet de gemeente?

Inhoudelijk afstemmen met RiBA en eventueel met andere onderwijspartners in het LEA over de kaders van de ontwikkelagenda, benodigde acties en de voortgang.
Verder ontwikkelen aanbod jeugdhulp op school, waarbij de intentie is om de inzet te verbreden naar regulier onderwijs.
Inrichten jeugdhulp ondersteuning in afstemming met de scholen en de wijk we dragen hier gezamenlijke verantwoordelijk voor.
LEA, REA, OOGO en aanpalende overleggen effectief inrichten.
Scholen, besturen en RiBA uitnodigen voor overleggen en bijeenkomsten betreft jonge kind, inzet schoolcontactpersonen, integraal werken et cetera.
Verkennen mogelijkheden en behoeften jeugdhulpvragen per school en/of wijk inzichtelijk maken.

Doelstelling 5 afspreken en aanspreken (ten behoeve van ouders)

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

Teamtraject koersontwikkeling RiBA (koersdocument, vastleggen kernwaarden en omschrijving concreet gedrag).
Training feedback geven (onderdeel teamtraject en uitvoeringsplan).
Investeren in werkafspraken met gemeenten.

Wat doet de school?

Geïnformeerd blijven over geldende werkafspraken.
Afgave van signalen aan RiBA en gemeente wanneer werkafspraken niet worden nagekomen.

Wat doet het schoolbestuur?

Geïnformeerd blijven over geldende werkafspraken.

Afgeven van signalen aan RiBA en gemeente wanneer werkafspraken niet worden nagekomen.

Doelstelling 6 jeugdhulp voorliggend

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

Afstemmen met de gemeente en legt afspraken vast over de werkwijze wanneer jeugdhulp voorliggend is (zie hiervoor ook de ontwikkelagenda).

Wat doet de school?

Hulpvragen van kinderen in beeld brengen, in Kindkans en OPP's.

Leerlingen in beeld hebben en houden die (deels) niet naar school gaan vanwege zorgvragen.

Duidelijk begrenzen van de ondersteuning die school kan bieden.

Geïnformeerd blijven over actuele landelijke en lokale ontwikkelingen rondom zorgplicht.

Implementeren van initiatieven ten behoeve van overbrugging, zowel betreft maatwerk als groepsaanbod.

Wat doet het schoolbestuur?

Schoolbestuur is verantwoordelijk voor correct toepassen van de zorgplicht, ook wanneer sprake is van overbrugging.

Bijdragen aan het geïnformeerd houden van scholen betreft thema's als zorgplicht

Ondersteunen en faciliteren van initiatieven ten behoeve van overbrugging, zowel betreft maatwerk als groepsaanbod.

Wat doet de gemeente?

Uitvoeren van de jeugdwet.

Afspraken vastleggen met RiBA wat te doen wanneer jeugdhulp voorliggend is.

Afstemmen met RiBA en legt afspraken vast over de werkwijze wanneer jeugdhulp voorliggend is (zie hiervoor ook de ontwikkelagenda).

Hoofdstuk 6 De samenwerking met partners

6.1 De samenwerking met gemeenten en met leerplicht, en de aanpak van leerlingen die niet naar school gaan

In het werkgebied van het samenwerkingsverband liggen drie gemeenten: Ridderkerk, Barendrecht, en Albrandswaard. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het vormgeven en onderhouden van een dekkend netwerk van (onderwijs)ondersteuningsvoorzieningen, de gemeenten voor alle vormen van welzijnswerk, jeugdgezondheidszorg, preventieve en curatieve jeugdzorg en een dekkend aanbod van jeugdhulp.

De gezamenlijke opgave van gemeenten en samenwerkingsverbanden is om te zorgen dat alle leerlingen die dat nodig hebben zodanig worden begeleid dat zij later zoveel mogelijk zelfstandig en betekenisvol kunnen participeren in de samenleving.

Een integrale, op elkaar afgestemde inzet van onderwijs en jeugdhulp laat leerlingen tot ontwikkeling komen en voorkomt niet naar school gaan. De bekendheid en toegang tot preventief aanbod is cruciaal, evenals een sterke samenwerking tussen de professionals. Hulp en ondersteuning thuis en/of op school worden snel en effectief geregeld. Zo kunnen we erger voorkomen.

Het samenwerkingsverband en de gemeenten gaan dit faciliteren door in te zetten op handelingsgericht integraal arrangeren als vaste werkwijze. Ook wordt bekeken hoe financiële barrières om te komen tot arrangementen, kunnen worden weggenomen door budgetten te ontschotten en/of ondersteuning vrij toegankelijk in te zetten ('beschikkingsvrij'). Het project Jeugdhulp op school (JOS) biedt al veel aanknopingspunten om niet alleen in het gespecialiseerd onderwijs samen te werken met jeugdhulp, maar dit ook uit te breiden naar regulier onderwijs. Hierbij kijken we naar het komen tot een integraal aanbod van onderwijs en jeugdhulp en het hanteren van een thuiszittersaanpak die past bij de landelijke ontwikkelingen. Ook betrekken we de gemeenten en omliggende samenwerkingsverbanden bij het blijven ontwikkelen van ons dekkend netwerk en het zoeken naar samenwerking om voor elke leerling een passend aanbod te organiseren. Dit is geformaliseerd in de ontwikkelagenda (bijlage 5).

De ambities die RiBA hanteert in de samenwerking met gemeente zijn als volgt:

- Aanbod is preventief; RiBA stelt expertise beschikbaar ten behoeve van de voorschoolse leeftijd, benodigde ondersteuning is bij voorkeur direct beschikbaar aansluitend op vaststelling van de hulpvraag. Ook hechten we minder aan de noodzaak van diagnostiek om te komen tot besluitvorming en ondersteuning, hetgeen ook kan bijdragen aan tijdige inhoudelijke afstemming.
- Aanbod is integraal; werkafspraken en besluitvormingstrajecten zijn gericht op het voorkomen van dubbel werk voor professionals en ouders. Ondersteuning vanuit onderwijs en zorg wordt inhoudelijk op elkaar afgestemd.
- Aanbod is thuisnabij; we brengen bij voorkeur het aanbod naar het kind (de eigen school of wijk) in plaats van het kind naar het aanbod. Jeugdhulp wordt aangeboden in of nabij de school.

De kinderen die niet naar school kunnen omdat zij wachten op beschikbaarheid van onderwijs of zorg hebben onze prioriteit.

Om deze ambities te realiseren, investeren we graag in gezamenlijke data-analyse en een gezamenlijke analyse van het dekkend netwerk.

De aanpak voor leerlingen die niet naar school gaan

RiBA registreert, op basis van de door scholen aangeleverde informatie, alle leerlingen die om uiteenlopende redenen niet of niet volledig naar school gaan.

- Leerlingen die verzuimen wegens ziekte ofwel vallen onder de beleidsregel afwijking onderwijstijd (in de volksmond ‘variawet’) worden door RiBA gemonitord ten behoeve van succesvolle opbouw van aanwezigheid. De data in de monitor worden gebruikt voor het kwaliteitsbeleid.
- Leerlingen die ongeoorloofd (gedeeltelijk) thuis zitten of dreigen thuis te zitten vallen onder de thuiszittersaanpak van RiBA.

De data voortkomend uit deze registratie wordt gebruikt voor het kwaliteitsbeleid. Tevens wordt dit gedeeld met de schoolbesturen daar zij verantwoordelijk zijn voor het voorkomen en terugdringen van niet naar school gaan. RiBA, leerplicht en het CJG stemmen af over aanwezigheid, verzuimcijfers en niet naar school gaan.

RiBA heeft verder georganiseerd dat aan elke niet (volledig) naar schoolgaande leerling twee regisseurs worden verbonden, één vanuit het schoolbesturen en één vanuit RiBA. Dit reflecteert de gedeelde verantwoordelijkheid voor deze groep kinderen. Meer informatie hierover kan worden gevonden in bijlage 2 en op de [website](#) van het samenwerkingsverband.

Het blijkt dat de route om te komen tot een onderwijs- en jeugdhulparrangement in sommige gevallen nog een uitdaging is. In de komende periode trekken het samenwerkingsverband en de gemeenten met elkaar op om de professionals op de werkvloer zo goed mogelijk te faciliteren om OJA's snel en effectief te organiseren. Dat draagt bij aan het inclusiever vormgeven van onderwijs. Tevens wordt het samenwerkingsverband betrokken bij de afgifte van vrijstellingen. Het initiatief hiervoor ligt bij de leerplichtambtenaren, het toezien op naleving hiervan is onderdeel van het OOGO tussen samenwerkingsverband en gemeenten.

Ten aanzien van de rollen, taken en verantwoordelijkheden van RiBA, scholen, jeugdhulp, en leerplicht, zorgt het samenwerkingsverband in de komende planperiode voor verduidelijking over:

1. De afstemming tussen onderwijs, jeugdzorg en leerplicht: waar liggen de taken en verantwoordelijkheden voor het behouden van een accurate registratie en hoe wordt rapportage hierover zo efficiënt mogelijk ingericht?
2. De rol van het samenwerkingsverband bij leerlingen die tijdelijk of nog geen onderwijs kunnen volgen: hoe is de betrokkenheid van het samenwerkingsverband bij het (door)ontwikkelen van OJA's en hoe verhoudt zich dit tot de schoolbesturen?

6.2 Doorgaande leerlijnen

Voorschool-primair onderwijs

RiBA heeft de afgelopen jaren sterk geïnvesteerd in samenwerking met voorzieningen voor voor- en voerschoolse educatie middels structurele afstemming met CJG, de kinderopvang en de gemeenten. Dit doen we binnen de casusoverleggen over voerschoolse kinderen en in de overleggen over onderwijsachterstandenbeleid. De komende planperiode ondersteunt RiBA scholen en gemeentelijke partners bij het opstellen van concrete afspraken over overdracht en samenwerking tussen school en kinderopvang. Deze afspraken worden vastgesteld in de LEA's waar de schoolbesturen zitting in hebben.

Verder streeft het samenwerkingsverband naar onderwijsmogelijkheden voor elk kind, ook voor kinderen die gedurende de leerplichtige leeftijd nog geen onderwijs genoten hebben en hier op latere leeftijd wel aan toe zijn en naar waar mogelijk een zo ononderbroken mogelijke leerloopbaan. Dit is een complexe doelgroep die specifieke inzet vraagt.

In de komende planperiode wordt de relatie met voorschoolse voorzieningen versterkt waar het vroegsignalering betreft, zodat snel, passende en duurzame vormen van onderwijs kunnen worden aangeboden.

Zowel bij het opstellen van betere afspraken als bij het komen tot vroegsignalering en thuisnabije plaatsing, is de rol van het samenwerkingsverband voorwaardenscheppend, ondersteunend en meedenkend. Dit gebeurt bijvoorbeeld door hier via casuïstiek aandacht aan te besteden in het netwerk en waar nodig in overleg te treden met de betrokken gemeenten. Streven daarbij is te komen tot afspraken over vroegsignalering een optimalisering van de informatieoverdracht en de procedures van aanmelding en toelating. Tenslotte zorgt RiBA via de website en de ouderfunctionaris voor informatievoorziening richting ouders over de lijn van voorschoolse voorzieningen naar primair onderwijs.

Primair-voortgezet onderwijs

Kinderen die van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs gaan, krijgen te maken met een sterk veranderde (onderwijs)wereld. Leerlingen die in het (gespecialiseerd) onderwijs al extra (onderwijs)ondersteuning kregen zullen dit vaak ook nodig hebben in het voortgezet onderwijs. Welke ondersteuning een vo-school kan bieden, is te vinden in het SOP van de betreffende school. Vanuit de regio RiBA stromen de leerlingen veelal door naar voortgezet onderwijs in de regio van Koers VO. Koers VO werkt daarvoor met de Overstaproute om deze overgang zo succesvol mogelijk te laten verlopen. Verder biedt dit samenwerkingsverband activiteiten zoals de workshop 'Adviseren in geval van twijfel praktijkonderwijs/leerwegondersteunend onderwijs', ZIB-bijeenkomsten, en faciliteert zij dat dat scholen bij elkaar op bezoek gaan. Voor een STAP-arrangement zoals PPO-Rotterdam kent, is bij RiBA ook belangstelling.

Vanuit RiBA en vanuit Koers VO is er extra aandacht voor de overstap van leerlingen vanuit het gespecialiseerd onderwijs (so4) naar het regulier voortgezet onderwijs.

6.3 De samenwerking met samenwerkingsverbanden in de regio

Het samenwerkingsverband is slagvaardig en efficiënt ingericht, waarbij de middelen zo veel mogelijk worden ingezet op de scholen. De beleids capaciteit is beperkt en tegelijkertijd wordt gezien dat de overheid steeds meer taken belegd bij de samenwerkingsverbanden. Om een goede balans te houden tussen het faciliteren van scholen en schoolbesturen in het vormgeven van passend en inclusief onderwijs enerzijds en het voldoen aan wat er politiek en maatschappelijk gevraagd wordt anderzijds, werkt het samenwerkingsverband intensief samen met samenwerkingsverbanden in de regio.

- Voor beleidsmatige ontwikkelingen wordt er regelmatig overleg gevoerd met de samenwerkingsverbanden PPO Rotterdam, Koers VO, PO Aan den IJssel, Delflanden en Berséba, over hoe complexe vraagstukken beleidsmatig vertaald kunnen worden. Het gaat dan om het mogelijk maken van combinaties tussen onderwijs en dagbesteding, het bundelen van budgetten en het implementeren van Handelingsgericht Integraal Arrangeren;
- De (bovenregionale) samenwerking met de partners in de regio speelt ook een grote rol bij het aanbod voor leerlingen met specifieke ondersteuningsvragen. In de eerste plaats gaat dit om leerlingen die gebaat zijn bij onderwijs op een school voor gespecialiseerd onderwijs. Hiervoor werkt RiBA samen met PPO Rotterdam. In de tweede plaats gaat dit om aanbod voor leerlingen die heel bijzondere ondersteuning vragen. Dit aanbod vraagt expertise, is vaak kleinschalig, kostbaar en gaat gepaard met complexere financiering en organisatie. De continuïteit van dit aanbod is afhankelijk van de vraag, het aantal leerlingen en de samenwerking met leerplicht en jeugdhulp, mede omdat het leerlingen betreft die soms nog geen onderwijs genoten hebben;

- Tot slot werkt het samenwerkingsverband samen met PPO Rotterdam en aanpalende samenwerkingsverbanden en Stichting MEE, in het vormgeven van het ouder- en jeugdsteunpunt.

Bovenstaande leidt tot de volgende ambities met bijbehorende doelstellingen.

AMBITIE 1: HET AANBOD OP DE REGULIERE SCHOLEN WORDT ZODANIG VERSTERKT DAT MEER LEERLINGEN BINNEN HET REGULIER ONDERWIJS BLIJVEN EN HET ONDERWIJS ZO INCLUSIEF MOGELIJK AANGEBODEN WORDT. HIERTOE WORDT DE SAMENWERKING TUSSEN GESPECIALISEERD EN REGULIER ONDERWIJS VERSTERKT EN ZORGEN WE VOOR INTEGRAAL AANBOD VAN ONDERWIJS EN JEUGDHULP.

Doelstellingen:

7. Het SWV ondersteunt voorschoolse voorzieningen en de scholen om te komen tot concrete, vastgestelde afspraken over de doorgaande lijn van voorschool naar primair onderwijs.
8. Het SWV ondersteunt de scholen en de schoolbesturen bij het vormgeven van thuisnabij, inclusiever onderwijs voor kinderen die met complexe problematiek het onderwijs instromen.

AMBITIE 2: DE SAMENWERKING MET ONZE PARTNERS EN DE GEMEENTE WORDT VERSTEVIGD EN GECONCRETISEERD. HIERBIJ KIJKEN WE NAAR HET KOMEN TOT INTEGRALE ONDERWIJSZORGARRANGEMENTEN, DE IMPLEMENTATIE VAN EEN WERKWIJZE VAN INTEGRAAL ARRANGEREN EN HET HANTEREN VAN EEN THUISZITTERSAANPAK DIE PAST BIJ DE LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN. OOK BETREKKEN WE DE GEMEENTEN EN OMLIGGENDE SAMENWERKINGSVERBANDEN BIJ HET BLIJVEN ONTWIKKELEN VAN ONS DEKKEND NETWERK EN HET ZOEKEN NAAR SAMENWERKING OM VOOR ELKE LEERLING EEN PASSEND AANBOD TE ORGANISEREN.

Doelstellingen:

9. Het SWV krijgt een adviserende rol bij de afgifte van vrijstellingen.
10. Het SWV komt samen met leerplicht tot een accurate en efficiënte registratie van thuiszitters.

Doelstelling 7 doorgaande lijn voorschool

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

Bijdragen aan de totstandkoming van afspraken rondom de doorgaande lijn voorschool-basisschool. Organiseren en faciliteren van bijeenkomsten.

Jaarlijks een werkverdelingsplan opstellen waar de belangrijkste taken, waaronder deelname aan het VZAT in geborgd worden.

Aanjagen en coördineren vroegschoolse aanbod ten behoeve van breder aanbod voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

Wat doet de school?

Geïnformeerd blijven over lokale ontwikkelingen binnen de voorscholen, werkafspraken rondom de overdracht met de voorschool en het vo, et cetera.

Investeren in korte lijntjes tussen voor-en vroegschool – elkaar ontmoeten, maken van werkafspraken ten behoeve van betere aansluiting van de vroegschool op de voorschool.

Implementeren vroegschoolse aanbod ten behoeve van breder aanbod voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

Wat doet het schoolbestuur?

Signaleren van knelpunten en kansen in de vroegschoolse setting en samenwerking met de voorscholen.

Agenderen van knelpunten en kansen op de LEA.

Investeren in een sterke vroegschoolse setting middels professionalisering, personele inzet etcetera.

Faciliteren vroegschoolse aanbod ten behoeve van breder aanbod voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

Wat doet de gemeente?

Voor- en vroegschool samenbrengen voor ontmoetingen en intervisie, waar mogelijk samen met RiBA. Afspraken maken voor de overdracht en zorgarrangementen en VVE.

Doelstelling 8 vormgeven thuisnabij en inclusief

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

Beschikbaar stellen van middelen.

Monitoren van de besteding van de middelen.

Meedenken met de scholen over mogelijke besteding en inzet ten behoeve van het dekkend netwerk.

Ondersteunen bij voorbereiding en implementatie van nieuw beleid voor leerlingen met een extra onderwijsvraag.

Wat doet de school?

Opstellen en actualiseren van SOP en SOP II.

Formuleert duidelijke hulpvragen voor de school, leerkrachten en leerlingen.

Registreert in Kindkans volgens het IB handboek.

Voorafgaand aan een kalenderjaar formuleren bestedingsdoelen lichte en zware ondersteuning.

Planvorming en implementatie nieuw beleid.

Monitoren en verantwoorden nieuw beleid.

Wat doet het schoolbestuur?

Inhoudelijk afstemmen met RiBA en eventueel met andere onderwijspartners in het LEA over de kaders van de ontwikkelagenda, benodigde acties en de voortgang.

Onder andere middels SOP en SOP II bieden van ondersteuning aan de scholen, inhoudelijk bijsturen ten behoeve van een beter dekkend netwerk en meer inclusie, faciliteren en helpen implementeren van ondersteuning/voorzieningen ten behoeve van een beter dekkend netwerk in het kader van extra ondersteuning.

Faciliteren van nieuw beleid voor leerlingen met een extra onderwijsvraag, regie voeren en ondersteunen bij planvorming en implementatie, aanjagen.

Wat doet de gemeente?

Maakt mogelijk dat medewerkers van het wijkteam en CJG waar nodig aan kunnen sluiten bij de overleggen over leerlingen.

Doelstelling 9 advisering vrijstellingen

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

Afstemmen met de gemeente en legt afspraken vast over advisering bij vrijstellingen.

Rapporteren over het aantal aangevraagde en afgegeven vrijstellingen in samenwerking met leerplicht.

Schetsen mogelijke implicaties voor een nog te ontwikkelen leerrecht aanpak.

Wat doet de school?

Wanneer een vrijstelling wordt overwogen, doen ouders hier een aanvraag voor bij leerplicht.

Eventueel aanleveren (aanvullende) informatie over het kind bij leerplicht en/of RiBA.

Wat doet het schoolbestuur?

Bestuderen van rapportages over vrijstellingen

Bespreken mogelijke implicaties voor een leerrecht aanpak met RiBA.

Wat doet de gemeente?

Behandelen van aanvragen voor vrijstellingen.

In kaart brengen bestaande en aangevraagde vrijstellingen, maken van afspraken betreft de advisering van RiBA hierover.

Doelstelling 10 thuiszittersregistratie

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

Registreren en rapporteren van thuiszitters bij het ministerie.

Afstemmen met de gemeente en legt afspraken vast over de werkwijze en registratie wanneer een leerling niet naar school gaat en de werkwijze wanneer jeugdhulp voorliggend is (zie hiervoor ook de ontwikkelagenda).

Wat doet de school?

Zicht houden op aanwezigheid en (dreigend) thuiszitten middels correcte, tijdige registratie ten behoeve van DUO en RiBA in Kindkans conform het IB handboek.

Juiste toepassen symbiose regeling en variawet.

Wat doet het schoolbestuur?

Handelen conform afspraken doorzettingsmacht en doorzettingskracht (bijlage 2).

Wat doet de gemeente?

Vastleggen en uitvoeren afspraken over de werkwijze en registratie wanneer een leerling niet naar school gaat en de werkwijze wanneer jeugdhulp voorliggend is (zie hiervoor ook de ontwikkelagenda).

Hoofdstuk 7 Kwaliteitsbeleid

7.1 Visie op kwaliteit en verantwoording

Het uitgangspunt is dat kwaliteitsmeting en -management bijdraagt aan het beter vormgeven van passend onderwijs en het dekkend netwerk, en niet primair gericht is op controle en verantwoording. Het samenwerkingsverband is géén inspectie en heeft geen ambitie om een stevige controlefunctie richting de scholen uit te voeren. Kwaliteit en verantwoording gaan over verantwoording van de middelen die ontvangen worden vanuit het samenwerkingsverband en een inhoudelijke verantwoording aan de directeur-bestuurder, de RvT en de OPR over in hoeverre de geformuleerde doelen behaald worden. Daarnaast ligt de nadruk op een duiding van de juiste cijfers, het verhaal achter deze cijfers en het zó inzetten van de analyses dat deze bijdragen aan verbetering.

Jaarlijks wordt kwantitatief in beeld gebracht wat de status van het samenwerkingsverband is. Daarnaast wordt eraan gewerkt om op een kwalitatieve manier de kwaliteit te meten en tevens zorg te dragen voor deskundigheidbevordering tussen scholen. Hierbij is ook aandacht voor het in beeld brengen van het effect van ingezette ondersteuning en opvolgen of dit effect in lijn is met de koers die het samenwerkingsverband voorstaat: sterke reguliere scholen, een dekkend netwerk, en expertise zo veel mogelijk inzetten binnen de eigen school waardoor kinderen zo thuisnabij en inclusief mogelijk naar school kunnen.

7.2 Methodiek

Het samenwerkingsverband werkt doelgericht en cyclisch volgens de PDCA-cyclus: het bepaalt de doelen (plan), onderneemt actie om deze te bereiken (do), meet nauwkeurig of het doel is bereikt (check) en stelt afhankelijk daarvan andere acties voor dezelfde doelen, of nieuwe doelen, op (act). Hierbij is er aandacht voor:

- *meten wat we willen weten*

Niet op alle aspecten is volledig accuraat te meten of doelen echt bereikt zijn. Op alle mogelijke indicatoren die je voor gestelde doelen opstelt, is ook tegen te werpen dat ze niet goed genoeg meten waar het eigenlijk om gaat.

- *oog voor de praktijk*

Een systematiek van PDCA heeft de neiging een te grote afstand te creëren met de praktijk van alledag. Risico bestaat dat het samenwerkingsverband zich gaat richten op het besturen van kunstmatige resultaten, gebaseerd op cijfers uit een of meerdere monitor(s), waarachter de daadwerkelijke schoolpraktijk nog slechts matig te ontwarren valt.

De essentie van de methodiek is een analyse van een aantal kwantitatieve gegevens in combinatie met een gesprek of werkbezoek voor de duiding van deze gegevens ('tellen en vertellen'). Op die manier is het kwaliteitsbeleid dienend aan de ambitie om te komen tot een dekkend netwerk en geen doel op zich.

7.3 Instrumentarium

De instrumenten die het samenwerkingsverband gebruikt om te komen tot kwaliteitsmeting, noemen we het kwaliteitsinstrumentarium. De volgende instrumenten zet het samenwerkingsverband in:

- informatie uit Kindkans (zowel kwantitatief als kwalitatief);
- informatie van DUO ('Kijkglas' is het instrument waarmee de overheid inzicht geeft in de leerlingen binnen het samenwerkingsverband);
- TLV-registratie en arrangementsregistratie van het samenwerkingsverband;
- de door de scholen en schoolbesturen aan te leveren data over (dreigende) thuiszitters, hybride onderwijsvormen, symbioseregelingen en afwijkingen onderwijstijd;
- tevredenheidsonderzoeken onder ouders en een analyse van het beroep dat gedaan wordt op het ouder- en jeugdsteunpunt;
- tevredenheidsonderzoeken onder scholen en partners over het handelen van medewerkers van het samenwerkingsverband;
- een nader te bepalen instrument ten aanzien van de basisondersteuning;
- jaarlijks financiële gesprekken tussen het samenwerkingsverband en de schoolbesturen over de rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen in relatie tot de ondersteuningsbehoeften van leerlingen;
- inhoudelijke gesprekken tussen het samenwerkingsverband en de scholen over de inzet van de ondersteuningsmiddelen en het effect van deze ondersteuning;
- PDCA-cyclus voor het in beeld brengen en houden van de ontwikkeling van het samenwerkingsverband als geheel met bijzondere aandacht voor de in dit ondersteuningsplan geformuleerde ambities.

Het is essentieel dat alle verzamelde data effectief wordt gebruikt. Alle opbrengsten uit bovenstaand instrumentarium worden benut om op bestuurlijk niveau met de samenwerkende schoolbesturen te kijken naar de staat van het dekkend netwerk en met de gemeenten naar de combinatie van het dekkend netwerk en het dekkend zorglandschap. Verder helpt de data bij het opstellen van het jaarplan van het samenwerkingsverband, bij de aandachtspunten voor en uitvoering van de extra ondersteuning door GW'ers en de AO'ers, evenals het vormgeven van netwerkbijeenkomsten. Tevens heeft het samenwerkingsverband de ambitie om de opbrengsten op zo'n manier vorm te geven dat ze ook bruikbaar zijn om het goede gesprek te voeren in de kringen en met elkaar zicht te krijgen op het effect van ingezette extra ondersteuning. Tegelijkertijd bekijkt het samenwerkingsverband hoe de informatie gestructureerd en bureaucratie-arm bij het samenwerkingsverband kan komen zodat snel duidelijk wordt op welke ondersteuningsvragen (nog) geen antwoord is.

Hoe deze PDCA-cyclus eruit komt te zien, hoe de ambities en doelstellingen in dit plan gemonitord worden en wat ieders rol en taak is, wordt uitgewerkt in een uitvoeringsplan als onderdeel van het kwaliteitsbeleid.

7.4 Doorontwikkeling van het kwaliteitsbeleid

Het kwaliteitsbeleid en het strategisch kwaliteitsmanagement waarbij data van leerling- tot schoolniveau tot samenwerkingsverband-niveau wordt benut, gedeeld en gezamenlijk wordt geanalyseerd, wordt de komende planperiode verder doorontwikkeld. Hierbij zijn vooral het in beeld brengen van het dekkend netwerk van onderwijsaanbod en het effect van de ingezette ondersteuning belangrijke punten. Tevens wordt uitgewerkt hoe de samenwerkende schoolbesturen komen tot een manier van horizontale verantwoording en het gesprek over de basisondersteuning. De data die het samenwerkingsverband verzamelt over de ingezette extra ondersteuning en het deelnamepercentage aan het gespecialiseerd onderwijs, kan hier een bijdrage aan leveren.

Op het gebied van goed bestuur en het samenwerkingsverband als organisatie ligt de nadruk op het borgen en evalueren van de ambities en doelen die geformuleerd zijn in dit ondersteuningsplan en

het zorgdragen voor een cultuur van afspreken en aanspreken tussen de samenwerkende schoolbesturen. Verder zal de scholing en professionalisering van de medewerkers van RiBA zich richten op de ambities die gesteld worden in dit ondersteuningsplan.

7.5 Klachten en bezwaren

Ondanks zorgvuldige aandacht voor kwaliteit, kunnen ouders bezwaar hebben tegen een besluit of een klacht hebben over het handelen van een medewerker van RiBA. Uitgangspunt is om er samen uit te komen door goed overleg. Indien er niet uitgekomen wordt, kunnen ouders en schoolbestuur een klacht of bezwaar indienen. Het samenwerkingsverband hanteert een regeling voor de behandeling van klachten en bezwaren die is gepubliceerd op de website.

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring van Onderwijs. Deze commissie zal officieel ingediende bezwaren op basis van specifieke, onafhankelijke kennis en deskundigheid bekijken en een advies aan het samenwerkingsverband uitbrengen. Daarna neemt het samenwerkingsverband een beslissing op het bezwaar.

Tenslotte hebben ouders de mogelijkheid om de situatie voor te leggen aan de Landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs of om een juridische procedure te starten.

Bovenstaande leidt tot de volgende ambities met bijbehorende doelstellingen.

1. AMBITIE 3: HET KWALITEITSBELEID WORDT VERSTERKT, WAARBIJ DE BASISONDERSTEUNING DIE ELKE SCHOOL BIEDT EENDUIDIG WORDT GEMETEN EN PLANMATIG WORDT VERSTERKT, EN SCHOLEN VERANTWOORDING AFLEGGEN OVER DE DOEL- EN RECHTMATIGE BESTEDING VAN DE TOEGEWEEZEN MIDDELEN VOOR VERSTERKING VAN DE BASIS- EN EXTRA ONDERSTEUNING EN HET EFFECT VAN DEZE ONDERSTEUNING. DEZE INFORMATIE WORDT BENUT OM ZICHT TE HOUDEN OP HET DEKKEND NETWERK VAN VOORZIENINGEN EN DIT TE VERBETEREN.

Doelstellingen:

11. Het SWV draagt zorg voor een kwaliteitsmanagementsysteem dat scholen, schoolbesturen en het SWV helpt om continu te verbeteren;
12. Het SWV deelt de opbrengsten uit kwaliteitsmetingen met scholen, schoolbesturen in overleggen zodat er een cyclisch proces ontstaat van meten en verbeteren;
13. Het SWV komt tot een instrument voor het in kaart brengen van de effecten van de extra ondersteuning.

Doelstelling 11 kwaliteitsmanagement

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

RiBA heeft regie.

Opstellen beleid ten aanzien van kwaliteitsmanagement, kwaliteits- metingen en effectmetingen.

Wat doet de school?

Zorgt dat basiskwaliteit en basisondersteuning op orde zijn.

Registreren in Kindkans conform het IB handboek.

Bijhouden voortgang van hulpvragen in OPP's.

Stelt jaarlijks een werkverdelingsplan op waar de kerntaken in geborgd zijn ten behoeve van de basisondersteuning.

Wat doet het schoolbestuur?

Zorgen dat afspraken (o.a. over kwaliteitsmanagement) binnen het bestuur aansluiten op het (kwaliteits)beleid van RiBA, door betrokkenheid bij totstandkoming van het beleid van RiBA. Horizontale verantwoording richting samenwerkende schoolbesturen over de basisondersteuning. Faciliteert scholen bij het uitvoeren van hun kerntaken. Helpt scholen voldoen aan de basisondersteuning.

Doelstelling 12 kwaliteitscyclus – combineren met 13

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

RiBA heeft regie.

Jaarlijks een werkverdelingsplan opstellen waar de belangrijkste taken, waaronder kwaliteitsgesprekken en professionalisering in geborgd worden.

Stelt rapportages op ten behoeve van strategisch kwaliteitsmanagement binnen RiBA en kwaliteitsgesprekken met scholen.

Wat doet de school?

Inhoudelijk verantwoorden besteding van de middelen in kwaliteitsgesprekken.

Wat doet het schoolbestuur?

Financiële verantwoording van de middelen voor extra ondersteuning.

Doelstelling 13 effectmeting

Wat doet het samenwerkingsverband als organisatie?

RiBA heeft regie.

Opstellen beleid ten aanzien van kwaliteitsmanagement, kwaliteits- metingen en effectmetingen. Voeren van kwaliteitsgesprekken met de scholen.

Bespreken financiële verantwoording en dekkend netwerk met de besturen.

Inzichtelijk maken resultaten in rapportages.

Wat doet de school?

Inzichtelijk maken wat het effect is van de inzet ten behoeve van extra ondersteuning.

Wat doet het schoolbestuur?

Houdt zich geïnformeerd over de inzet van basis- en extra ondersteuning en bijbehorende resultaten op scholen. Dit doen zij middels de eigen kwaliteitscyclus, de rapportages van RiBA en aanvullende gesprekken met scholen.

Hoofdstuk 8 Communicatie en overlegstructuren

8.1 Communicatie binnen en buiten het samenwerkingsverband

Binnen RiBA vinden teamoverleggen, stafoverleggen en overleggen en intervisie per vakgroep plaats. Op enkele thema's worden werkgroepen ingericht, waar nodig sluiten externen hierbij aan. Besluiten worden vastgelegd op de besluitenlijst, voortgang wordt verwerkt in het PDCA-document. RiBA faciliteert de overleggen van de RvT, de deelnemersraad en het kernberaad.

Jaarlijks vinden gemiddeld 3 netwerkoeverleggen plaats voor IB'ers. Deze zijn per gemeente ingericht, met een overkoepelende agendacommissie bestaande uit IB, onderwijspartners en RiBA medewerkers.

Aanvullend worden 1 of meer studiedagen ingepland voor IB, directies en schoolbesturen. Afhankelijk van de te bespreken thema's worden onderwijspartners uitgenodigd. Na vaststelling van dit ondersteuningsplan, zal de focus van de eerste bijeenkomsten liggen op de implementatie van dit plan.

Naast dat informatie wordt gedeeld in de netwerken en op de studiedag(en), verstuurt RiBA regelmatig een externe nieuwsbrief. Hierin worden actuele ontwikkelingen gedeeld, zowel zaken die lokaal spelen, als landelijk nieuws. Indien nodig wordt een specifieke doelgroep apart geïnformeerd. Voor leerkrachten en andere geïnteresseerden wordt er regelmatig een podcast gemaakt ten behoeve van kennisdeling op verschillende thema's. De informatie voor scholen en ouders wordt regelmatig geactualiseerd en beschikbaar gesteld op de website.

8.2 Communicatie met andere partners

RiBA sluit aan bij de LEA's van de drie gemeenten. Overkoepelend vindt enkele keren per jaar REA/OOGO plaats. De Ontwikkelagenda wordt gemonitord en uitgewerkt in de gezamenlijke kerngroep passend onderwijs.

RiBA sluit structureel aan bij gemeentelijke overleggen over onderwijsachterstanden en indien nodig andere thema's.

Met overige partners zoals het CJG worden regelmatig overleggen ingepland.

Hoofdstuk 9 De samenwerking met ouders

9.1 De rol van ouders en de leerling

Ouders/verzorgers zijn de eerstverantwoordelijken voor de opvoeding van hun kinderen. De leerkracht is de onderwijsprofessional en is eerstverantwoordelijk voor het bieden van goed onderwijs aan de leerlingen. Van wezenlijk belang is dat ouders en school enerzijds deze gescheiden verantwoordelijkheden (h)erkennen, maar anderzijds continu met elkaar in dialoog blijven. Op die manier kunnen zij profiteren van elkaars kennis bij het zoeken naar de juiste ondersteuning en oplossingen. Het is ook voorwaardelijk om op een juiste manier uitvoering te geven aan handelingsgericht werken.

Hoorrecht

In internationale verdragen is vastgelegd dat minderjarigen het recht hebben gehoord te worden op alle zaken die invloed hebben op hun leven en welzijn. Dit wordt ook wettelijk verankerd in Nederland. Leerlingen hebben binnen het samenwerkingsverband hoorrecht: zij moeten altijd kunnen meepraten en -bepalen over wat ze denken nodig te hebben aan ondersteuning. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het implementeren van het hoorrecht op hun scholen. Het samenwerkingsverband faciliteert de voorbereiding van deze aanpak door actief het handelingsgericht werken te stimuleren, het thema bespreekbaar te maken in de werkkringen en er aandacht aan te besteden binnen het ouder- en jeugdsteunpunt.

Invloed op de ondersteuning voor de leerling

In de ondersteuningsroute is het gesprek en de afstemming met ouders bij elke stap aan de orde. De ondersteuningsroute start met het signaleren van extra ondersteuningsbehoeften bij de leerling. De ouders worden in deze fase al betrokken en zijn gedurende het gehele ondersteuningsproces gelijkwaardig partner. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt het OPP opgesteld. De ouders hebben inspraak in de invulling van het OPP en instemmingsrecht op het handelingsdeel hiervan.

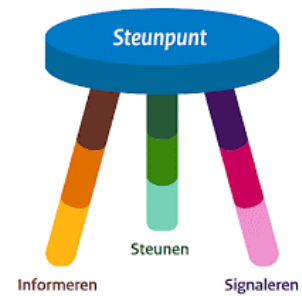
Invloed op het beleid van school en het samenwerkingsverband

Elke school is verplicht een SOP op- en vast te stellen. De medezeggenschapsraad, bestaande uit ouders en medewerkers van de school, heeft adviesbevoegdheid op dit ondersteuningsprofiel.

Via de Ondersteuningsplanraad (OPR) zijn ouders betrokken bij de beleidsontwikkeling binnen het samenwerkingsverband. De OPR moet instemming verlenen aan het ondersteuningsplan. Op de website staat op welke wijze contact opgenomen kan worden met de leden van de OPR.

9.2 Ouder- en jeugdsteunpunt

Het samenwerkingsverband ziet ouders als educatief partner. Educatief partnerschap houdt in: 'Wederzijdse betrokkenheid van ouders en school om optimale omstandigheden te creëren voor de ontwikkeling en het leren van kinderen, thuis en op school'. De ouders en school zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het kind, en gaan de dialoog aan vanuit een gelijkwaardige positie. We staan open voor elkaar, denken samen doelgericht in oplossingen en mogelijkheden.

Om ouders ook gelijkwaardig partner te kunnen laten zijn, moeten zij de wereld van (passend) onderwijs begrijpen. Het samenwerkingsverband heeft een toegankelijke en actuele website, met informatie over het samenwerkingsverband, het ondersteuningsaanbod van scholen, geldende procedures en de route naar ondersteuning, en een beschrijving van de klachtenprocedure. Ook geeft de website een overzicht van de relaties met andere instellingen die specifieke ondersteuning of deskundigheid bieden. De website is erop gericht om ouders te informeren.

Daarnaast zijn de vragen die bij ouders leven, en de ervaringen die zij hebben met passend onderwijs, relevant voor het samenwerkingsverband om van te leren.

Bovenregionaal, in samenwerking met de samenwerkingsverbanden PO aan den IJssel, Koers VO en PPO Rotterdam heeft RiBA een bovenregionaal ouder- en jeugdsteunpunt. Dit steunpunt heeft tot taak ouders en leerlingen te informeren, te signaleren en steun te bieden waar nodig. In overleggen met ouders verwijzen medewerkers van RiBA naar de website en dit steunpunt.

Voor de inrichting van de onafhankelijke steunfunctie heeft het samenwerkingsverband een ouder- en jeugdfunctionaris vanuit Stichting MEE cliënt ondersteuning, beschikbaar gesteld. Deze functionaris heeft tot taak ouders te informeren bij vragen, te steunen waar nodig en behoeften en wensen van ouders te signaleren. Ook geeft de ouder- en jeugdfunctionaris het samenwerkingsverband gevraagd en ongevraagd feedback en denkt mee in beleid. Zowel school als medewerkers van RiBA kunnen ouders verwijzen naar de ouderfunctionaris. Ouders kunnen haar ook zelf benaderen.

Hoofdstuk 10 Financiën

Het samenwerkingsverband hanteert een transparant financieel beleid. Hiervoor heeft het een aantal financiële uitgangspunten geformuleerd:

De bedragen voor lichte en zware ondersteuning zoals die jaarlijks worden gepubliceerd in de Staatscourant, worden gehanteerd. Uitgangspunt daarbij is het aantal leerlingen dat op 1 februari ingeschreven staat op de deelnemende basisscholen.

De kosten voor de leerlingen die naar het gespecialiseerd onderwijs gaan en waarvoor het samenwerkingsverband een TLV heeft afgegeven, worden ingehouden op de passend onderwijs arrangementen (POA) die beschikbaar zijn voor de scholen. Hoeveel middelen PAO beschikbaar zijn voor de scholen is aldus afhankelijk van het deelnamepercentage aan het gespecialiseerd onderwijs.

Om administratieve verantwoordingslast te beperken en vanwege de overlap die er soms is in het onderscheid tussen middelen voor lichte en zware ondersteuning, bestaan de arrangementen voor passend onderwijs (POA) uit twee bedragen: één bedrag voor lichte en één voor de zware ondersteuning en worden in één beschikking toegekend. De verantwoording van deze middelen gebeurt apart maar wel op één formulier.

Jaarlijks wordt een begroting opgesteld die ter instemming wordt voorgelegd wordt aan de deelnemers van het samenwerkingsverband en de RvT.

Om de deelnemende schoolbesturen, onderwijsprofessionals en ouders meer inzicht te geven in de geldstromen bij RiBA wordt gewerkt met een programmabegroting, opgesteld volgens een baten- en lastenstelsel.

De baten en lasten in de begroting komen tot stand op basis van historische begrotingsgegevens en in overleg met de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband

De toerekening van de subsidies van het Ministerie van OCW zijn gebaseerd op de ontvangen beschikkingen van OCW. Het aantal leerlingen (T-1) is hier voor een groot deel leidend in.

De basis voor de personeelsuitgaven is het formatieplan van voorafgaande het schooljaar.

10.1 Allocatiebeleid

In de begroting 2023 zijn vijf programma's te onderscheiden:

Algemeen

Dit programma betreft de bedrijfsvoering, directie, RvT en OPR. Tevens vallen kosten zoals huisvesting, administratie, beheersing, beleidsontwikkeling en scholingskosten van het personeel van samenwerkingsverband RiBA onder dit programma. De komende periode ligt een grote nadruk op ontwikkeling en scholing van personeel faciliterend aan dit ondersteuningsplan.

In dit programma vallen verder de diensten die door medewerkers van RiBA geleverd worden: zij registreren en monitoren alle aanvragen voor arrangementen en beantwoordt vragen van ouders en andere betrokkenen bij het samenwerkingsverband.

Passend Onderwijs Arrangement (POA)

Elke school ontvangt een bedrag per leerling voor het vormgeven van extra ondersteuning vanuit de lichte bekostiging. In dit bedrag zit €20,- per leerling voor het organiseren van ondersteuning bij (hoog)begaafdheid verdisconteerd. Daarnaast ontvangen scholen een bedrag per leerling vanuit de

zware bekostiging. Scholen stellen in samenspraak met medewerkers van RiBA een plan op voor de besteding van de middelen, waarbij het kan gaan om leerlinggerichte ondersteuningsarrangementen, ondersteuning voor groepen leerlingen of expertiseontwikkeling in de school. Een format voor dit plan wordt jaarlijks gedeeld met de scholen.

De middelen zijn bestemd voor de bekostiging van vraagstukken die de basisondersteuning overstijgen en bedienen leerlingen die anders naar het gespecialiseerd onderwijs zouden gaan. De scholen ontvangen een voorlopige beschikking voor de POA-middelen in mei of juni en een definitieve beschikking in december. Dit voorkomt het opbouwen van onnodige reserves. De school evalueert het in samenspraak met RiBA opgestelde plan na één jaar. De financiële verantwoording van de POA-middelen gebeurt door het schoolbestuur.

Verder zijn in dit programma opgenomen:

- Middelen voor de ontwikkeling van scholen voor gespecialiseerd onderwijs en het delen van hun expertise met de basisscholen zodat de deskundigheid van de schoolteams van de basisscholen verder ontwikkelt.
- De SBO+ kleuter arrangementen, arrangementen door Yulius en het OJA Botter-Bram (SO3).
- De compensatiemiddelen voor het bijwonen van de HIA's door het SO en SBO.

Hoeveel middelen exact beschikbaar zijn voor dit programma is afhankelijk van het deelnamepercentage aan het gespecialiseerd onderwijs.

De inzet voor arrangementen zoals de SBO+ wordt regelmatig geëvalueerd. Voorstellen voor de continuering van de arrangementen worden voorgelegd aan de deelnemersraad en het kernberaad. De directeur-bestuurder besluit over de uiteindelijke bekostiging.

Netwerkbijeenkomsten en studiedagen

Deze organiseert RiBA voor schooldirecteuren, IB'ers en overige medewerkers ter versterking van de basisondersteuning en de versterking van het dekkend netwerk. De middelen worden aldus ingezet om kennis en expertise te delen en door te ontwikkelen met als uiteindelijk doel dat het reguliere onderwijs verstevigd en zo veel mogelijk kinderen thuisnabij, passend onderwijs kunnen volgen.

Personele inzet van het samenwerkingsverband

Deze middelen zijn bestemd voor bekostiging van het personeel van RiBA en ingeleend personeel bij de schoolbesturen of elders, voor de ondersteuning van de scholen middels de SOT's, HIA's en ambulante trajecten ter ondersteuning van de leerkracht en ouders.

Alle scholen in samenwerkingsverband RiBA hebben een SOT waarin o.a. een GW'er (psycholoog of orthopedagoog) vanuit het samenwerkingsverband een bijdrage levert aan de ontwikkeling van passend onderwijs in de school voor individuele kinderen en leerkrachten. De GW'ers dragen bij aan de beheersing van de uitgaven van het samenwerkingsverband. Verder bekostigt RiBA trajectbegeleiders die fungeren als gespreksleider in HIA-overleggen. De middelen worden verdeeld volgens een verdeelsleutel, namelijk het aantal HIA's van het voorgaande jaar.

AO'ers zijn in dienst van het samenwerkingsverband. Dit zijn voormalige leerkrachten uit het gespecialiseerd onderwijs of de jeugdhulpverlening die scholen en leerkrachten ondersteunen in het begrijpen van en handelen op onderwijsvragen van de leerlingen in hun klas. De inzet van AO'ers is gebaseerd op het aantal arrangementen dat aangevraagd wordt. Omdat deze inzet niet oneindig uitgebreid kan worden, helpen de GW'ers met de beoordeling van de toekenning zodat inzet binnen

de beschikbare formatie blijft. Ook leent het samenwerkingsverband een medewerker van Stichting MEE in die de rol van ouderfunctionaris vervult.

Dit programma wordt bekostigd vanuit de beschikking OCW. Het aantal ingeschreven leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs wordt door DUO onttrokken aan dit budget. Scholen voor gespecialiseerd onderwijs ontvangen de ondersteuningsbekostiging direct vanuit het Rijk. De hoogte van deze bekostiging is gebaseerd op toelaatbaarheidsverklaringen die het samenwerkingsverband afgeeft volgens de wettelijk voorgeschreven procedure.

Nieuw Beleid

De RiBA-netwerken ontwikkelen een thuisnabij dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen en onderwijsaanbod. Scholen ontvangen uit dit programma middelen om nieuw te ontwikkelen beleid te bekostigen. Een aanvraag wordt gedaan door het indienen van een aanvraag met ontwikkelplan, inclusief begroting, bij de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband. Deze legt het voor aan adviserende organen en neemt daarna een besluit over de toekenning. Inhoudelijk zijn de kaders van het ondersteuningsplan richtinggevend, qua budget is het de meerjarenbegroting opgenomen budget taakstellend is.

10.2 Reëel begroten

Het samenwerkingsverband streeft jaarlijks naar een begroting die in balans is. De begroting wordt elk kwartaal geëvalueerd en bijgesteld indien nodig.

10.3 Tekorten

Het samenwerkingsverband houdt scherp zicht op de inkomsten en uitgaven. Het is onderdeel van het kwaliteitsbeleid om zicht te houden op het deelnamepercentage en tijdig te signaleren of er sprake is van een meer dan gemiddelde toename in de periode na 1 februari.

Indien er onverhoopt sprake is van een tekort, dan wordt de overdracht van middelen aan de schoolbesturen beperkt.

10.4 Risico's en risicobeheer systematiek

Ten einde de risico's te beperken hanteert het samenwerkingsverband een planning en control-cyclus waarbij de directie de ontwikkeling van de financiële prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording aan de RvT over aflegt. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de begroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie wordt opgesteld en ter fiattering aan de RvT wordt voorgelegd. Het samenwerkingsverband dient een zodanig vermogen (kapitaal) aan te houden dat de activiteiten kunnen worden gecontinueerd, investeringen kunnen worden verricht, aan betalingsverplichtingen kunnen worden voldaan en risico's kunnen worden opgevangen. Na inventarisatie onderkent het samenwerkingsverband de volgende risico's:

- Indien het totaal aantal leerlingen binnen het samenwerkingsverband daalt, zal dit tot gevolg hebben dat de inkomsten van het Rijk de komende jaren dalen. Op basis van de prognosecijfers zal dit zichtbaar moeten zijn. Als maatregel hierop zullen er personele besparingen (op natuurlijke wijze) en managementaanpassingen doorgevoerd moeten worden. In het voedingsgebied van samenwerkingsverband RiBA is het aantal leerlingen de afgelopen jaren afgenomen en zal dit de komende 2 jaren nog doorzetten. In de huidige begroting is voldoende ruimte om een afname van leerlingen op te vangen.
- De politiek is beperkt consistent en juist op de momenten dat er geen consistentie is, kunnen er financiële risico's ontstaan. Daarom zullen de politieke ontwikkelingen goed gevolgd moeten worden. Verder moeten afspraken goed vastgelegd worden en worden gelden pas ingezet na ontvangst van de beschikking. Indien nodig moeten er ook personele besparingen (op natuurlijke wijze) en managementaanpassingen doorgevoerd worden

- Het samenwerkingsverband heeft een bescheiden hoeveelheid personeel in dienst. Er bestaat een risico dat hogere salarissen zijn toegekend dan volgens de richtlijn van de overheid aangegeven. De jaarlijkse kosten lopen uit de pas indien salarissen >5% hoger zijn dan de richtlijn. Verder is er bij personeel in dienst altijd risico op het uit moeten betalen van een transitievergoeding, het verrekenen van wachtgeld, nakomen voorschriften Wet Poortwachter, wachtgeld buiten Participatiefonds en eventuele andere uitkeringen. In de reserve wordt hier een extra buffer voor aanhouden.
- Het samenwerkingsverband kan in de toekomst worden geconfronteerd met juridische kosten als gevolg van een schadeclaim vanuit ouders, een school of een medewerker. Er is besloten hier geen kostbare verzekering voor af te sluiten, maar in de reserves hiervoor een bedrag aan te houden om eventuele kosten op te vangen. Bij langdurige trajecten kunnen de juridische kosten ook in de begroting worden opgenomen.
- Een groei van het aantal leerlingen in het SO op teldatum 1 oktober leidt tot een hogere afdracht door het samenwerkingsverband aan het schoolbestuur in het volgende schooljaar zonder dat daar extra inkomsten tegenover staan. Gezien de prognose die het schoolbestuur heeft doorgegeven en de historische gegevens en de beleidsafspraken in het ondersteuningsplan wordt er geen exponentiële groei verwacht. Indien dit wel het geval is, wordt de overdracht aan schoolbesturen verminderd.
- Het verschil tussen het aantal leerlingen in het SO op 1 oktober en het aantal op peildatum 1 februari bepaalt de door het samenwerkingsverband te betalen aanvullende bekostiging. Deze overdracht geldt voor het materiële deel voor het lopende kalenderjaar en voor het personele deel voor het komende schooljaar. Bij een stijging van het aantal leerlingen in het SO op peildatum zal als maatregel hierop personele en managementaanpassingen doorgevoerd moeten worden. De prognosecijfers zijn hierin de voorspellende factor. Daarnaast is afgesproken bij financiële problemen het aanvullend te bekostigen op basis van T=0. De groeibekostiging is opgenomen in de begroting en is onderdeel van de control-cyclus.
- Wanneer op peildatum het aantal SBO-leerlingen minimaal 15 leerlingen groter is dan het voorgaande jaar is de afspraak dat er aanvullend bekostigd wordt door het samenwerkingsverband. Wanneer dit het geval is dan zal als maatregel hierop personele en managementaanpassingen doorgevoerd moeten worden. De prognosecijfers en peildatumcijfers zijn hierin de voorspellende factor vanwege de T-1.

10.5 Vangnetbepaling

Voor de leerlingen die na de teldatum van 1 februari worden ingeschreven, ontvangen de SBO- en SO-scholen geen bekostiging vanuit het Rijk voor het volgende kalenderjaar. De financiën kunnen hierdoor in de knel komen. Daarom hanteert het samenwerkingsverband voor scholen die een meer dan gemiddelde toename in het aantal leerlingen na de teldatum van 1 februari hebben, de vangnetbepaling zoals opgesteld door het Steunpunt Passend Onderwijs (zie [hier](#)).

Er is sprake van een meer dan gemiddelde toename van het aantal leerlingen op een SBO- of SO-school na 1 februari, als de toename van het aantal ingeschreven leerlingen in de periode van 2 februari – 1 juni (periode 2) meer bedraagt dan in de periode 1 september – 1 februari (periode 1). Hierbij wordt de toename van het aantal leerlingen in periode 1 minimaal op 0 vastgesteld. Voor het bepalen van de hoogte van de vangnetbekostiging wordt gebruik gemaakt van de rekentool van het Steunpunt Passend Onderwijs.

Bijlage 1 Deelnemende scholen en schoolbesturen samenwerkingsverband RIBA

Bevoegd gezag	School	Plaats	brinnr.
Stichting Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs (RVKO)	Dr. Schaepmanschool locatie Marijkestraat	BARENDRECHT	16BO00
	Dr. Schaepmanschool Ridderkerk Hovystraat	RIDDERKERK	16BO01
	Dr. Schaepmanschool locatie Evertsenstraat	BARENDRECHT	16BO02
	Don Bosco	RHOON	16KS00
	De Trinoom	BARENDRECHT	26AF00
	De Grote Reis	RHOON	31MF00
Stichting voor Protestants Christelijke Primair Onderwijs Barendrecht en Ridderkerk (PCPO)	Christelijke basisschool De Klimop	RIDDERKERK	08WM00
	Christelijke basisschool De Wingerd	RIDDERKERK	09UK00
	Christelijke basisschool de Regenboog	RIDDERKERK	10IJ00
	Christelijke basisschool De Bongerd	RIDDERKERK	10NL00
	Christelijke basisschool De Fontein	RIDDERKERK	11MP00
	Christelijke basisschool De Hoeksteen	BARENDRECHT	19RG00
	Christelijke basisschool Het Kompas	BARENDRECHT	19SZ00
	Christelijke basisschool Groen van Prinsterer	BARENDRECHT	19UC00
	Christelijke basisschool De Ark	BARENDRECHT	19UU00
	Christelijke basisschool Smitshoek	BARENDRECHT	26AG00
	Christelijke basisschool De Vrijenburg	BARENDRECHT	28AV00
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Albrandswaard (OPO)	Openbare basisschool Valckesteyn	POORTUGAAL	11SI00
	Openbare basisschool Rhoon	RHOON	12LT00
	Openbare basisschool Rhoon, locatie De Overkant	RHOON	12LT01
	Openbare basisschool Rhoon, locatie Portland	RHOON	12LT02
	Openbare basisschool De Wegwijzer (De Driemaster)	RIDDERKERK	14YV01

Stichting Onderwijsgroep Zuid-Hollandse Waarden voor PO en VO (OZHW)	Openbare basisschool De Bosweide	RIDDERKERK	13RB00
	Openbare basisschool De Botter	RIDDERKERK	13Y000
	Openbare basisschool De Noord	RIDDERKERK	14BV00
	Openbare basisschool Piramide	RIDDERKERK	14HR00
	Openbare basisschool De Reijer	RIDDERKERK	14MU00
	Openbare basisschool De Tweemaster	BARENDRECHT	18LQ00
	Openbare basisschool De Draaimolen	BARENDRECHT	21LX00
	Openbare Dalton basisschool De Zeppelin	BARENDRECHT	26AE00
	Openbare basisschool De Driehoek	BARENDRECHT	27YW00
Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs Albrandswaard (CPO)	Christelijke basisschool De Parel	POORTUGAAL	04QM00
	Christelijke Basisschool Juliana	RHOON	09NH00
Stichting PIT-Onderwijs	Christelijk speciaal kindcentrum De Burcht	RIDDERKERK	00MN00
Stichting Yulius Onderwijs	SO De Wilgen	BARENDRECHT	01UC
Stichting onderwijs (Rotterdam)	IKC Cadans	BARENDRECHT	31VF00
LEV	GBS De Driemaster Ridderkerk	RIDDERKERK	14YV01

Thuiszittersaanpak

Hieronder een beknopte toelichting van de huidige werkafspraken, met een aanvulling betreft wachtlijsten. De meest actuele afspraken zullen altijd worden opgenomen in het IB handboek op het intranet van RiBA.

- Elke leerling die niet volledig naar school gaat, krijgt een hulpvraag 'thuiszitter' in Kindkans. Zo weet de GW'er en de coördinator thuiszitters om wie het gaat en kan worden meegedacht over het opbouwen van onderwijsuren/benodigde ondersteuning/aanpassen van perspectief.
- Ook 'dreigende thuiszitters' hebben we graag in beeld, met deze hulpvraag. Dit kunnen leerlingen zijn waar zorgen over zijn, maar waar nog geen sprake is van (zorgelijk) verzuim, of leerlingen met een verleden van (ziekte)verzuim. **Kinderen die op een wachtlijst komen te staan voor jeugdhulp krijgen eveneens een hulpvraag dreigend thuiszitter.** Dit maakt dat we in de beveiligde omgeving van Kindkans de wachtlijsten kunnen monitoren ten behoeve van bespreking met de BAR en onderwijspartners. Kinderen die een TLV hebben ontvangen, maar nog geen plek hebben in het s(b)o registreren we apart in Kindkans (actie school en coördinator TLV's).
- a) Wanneer er duidelijke afspraken zijn, krijgt deze hulpvraag de status 'thuiszitter monitoren'(actie GW of coördinator thuiszitters RiBA). Belangrijk is dat school zorgt dat afwezigheid van deze leerling goed geregistreerd staat, al dan niet door toepassing van de variawet. Stem hierover af met de inspectie. Leerplicht wordt geïnformeerd (actie school).
- b) Wanneer er reden is tot zorg, krijgt de hulpvraag de status 'thuiszitter'(actie GW of coördinator thuiszitters RiBA). RiBA koppelt een **regisseur thuiszitten**, evenals de school. RiBA registreert graag de **startdatum** van thuiszitten, zodat gemonitord kan worden hoe lang het thuiszitten duurt. Streven is minder dan 3 maanden.

Leerplicht wordt actief betrokken. Verzuimregistratie in DUO moet hiervoor actueel en op orde zijn, nadrukkelijk voor leerlingen die in Rotterdam wonen (actie school). Anders komt leerplicht Rotterdam niet in actie.

De regisseurs van RiBA en school monitoren de voortgang en stemmen af met leerplicht en betrokken partijen over wat nodig is om de leerling waar mogelijk weer volledig naar school te krijgen of tot een ander perspectief te komen. Belangrijk is om af te spreken wie aan zet is en wat de verwachtingen zijn, zodat partijen niet op elkaar wachten.

Ook voor dreigende thuiszitters worden regisseurs toegekend vanuit RiBA en de school. Ook hier wordt de voortgang gevolgd, met als belangrijk doel te voorkomen dat de situatie escaleert.

Doorzettingsmacht en doorzettingskracht

Inleiding

Het organiseren van een doorzettingsmacht per samenwerkingsverband dient in het cursusjaar 2016/2017 door alle samenwerkingsverbanden te worden georganiseerd. “Kern van doorzettingsmacht is dat alle betrokken partners samen een goede besluitvormingsprocedure afspreken voor gevallen van (dreigend) thuiszitten, inclusief wie wanneer knopen mag doorhakken.” (Tiende voortgangsrapportage passend onderwijs, december 2016)

Doorzettingskracht

In samenwerkingsverband Passend Onderwijs RiBA is het uitgangspunt dat in het gesprek met ouders en andere betrokken partijen passend onderwijs georganiseerd wordt voor een kind. Deze gesprekken vinden in twee formele omgevingen plaats: in het SOT en in het HIA-gesprek.

In het School Ondersteuningsteam (SOT) vindt het gesprek plaats over het kind samen met ouders, de IB'er van de school, een vertegenwoordiger van het wijkteam en een GW'er van het samenwerkingsverband. In deze omgeving wordt een passend arrangement voor het kind ontwikkeld. Als de situatie om een meer open en intensief gesprek vraagt en partijen perspectief voor het kind dreigen te verliezen, wordt het gesprek in een integraal arrangerende vorm gevoerd (HIA-gesprek).

Het eerste doel van deze gesprekken is om samen met ouders en (integrale) partners elkaar te overtuigen van de noodzaak van een arrangement. De kracht van deskundigen van het samenwerkingsverband ligt in de eigen professionaliteit en het vermogen om kindgerichte gesprekken te voeren.

Doorzettingsmacht

Indien toch een impasse of stagnatie in het besluitvormings- of werkproces rond een kind ontstaat en geen enkele voorziening (binnen het samenwerkingsverband of daarbuiten) een passende onderwijsplek kan of wil bieden, is het noodzakelijk om een passende onderwijsplek af te dwingen.

Uitgangspunt van de regeling doorzettingsmacht in samenwerkingsverband RiBA is dat de zorgplicht voor een (aangemelde) leerling formeel bij het schoolbestuur van een bepaalde school ligt. Er is daarom ervoor gekozen om de verantwoordelijkheid voor een oplossing van een impasse bij de gezamenlijke schoolbesturen te leggen. Indien een impasse ontstaat zal de casus besproken worden in een daartoe door het samenwerkingsverband bij elkaar geroepen overleg van schoolbestuurders van scholen uit de woonplaats van deze leerling. In dit overleg wordt een besluit genomen waarin passend onderwijs wordt georganiseerd. Dit besluit kan worden genomen in samenspraak met de wijkcoördinator van de woonplaats van het kind. Op het gebied van zorg ondersteuningsvragen heeft de wijkcoördinator van de BAR-gemeenten doorzettingsmacht.

Bijlage 3 Basisondersteuning binnen samenwerkingsverband RiBA

De basisondersteuning die is afgesproken in samenwerkingsverband RiBA waarbij de school:

- a. handelingsgericht en planmatig werkt;
- b. actief participeert in de onderwijs ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband;
- c. en in staat is om preventieve en lichte ondersteunende interventies uit te voeren in de klas.

Sub a. Een school werkt handelingsgericht als zij systematisch de principes van het handelingsgericht werken toepast.

Sub b. Een basisschool participeert in de onderwijs ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband door deelname aan een SOT, arrangerende gesprekken (HIA) en de kringen en netwerken. Ook helpt een basisschool waar nodig mee bij de plaatsing van voorschoolse, externe leerlingen en de overgang naar het voortgezet onderwijs.

Sub c. Uitgangspunt is dat deze handelingen tot het handelingsrepertoire van de basisschool behoren:

1. het toepassen van dyslexieprotocollen;
2. het toepassen van dyscalculieprotocollen;
3. het bieden van ondersteuning voor leerlingen met een taalachterstand;
4. tegemoetkomen aan verschillen in cognitieve eigenschappen tussen leerlingen;
5. tegemoetkomen aan verschillen in sociaal-emotionele eigenschappen tussen leerlingen;
6. het bieden van individuele begeleiding en/of een prikkelarme werkplek;
7. het werken met een aanpak ter regulering van gedrag;
8. het werken met een pestprotocol;
9. een protocol medische handelingen;
10. van alle scholen wordt verwacht dat zij een onderwijsvoorziening treffen voor (hoog- of meer)begaafde leerlingen.

Voor zover er protocollen op landelijk niveau beschikbaar zijn – in ieder geval de protocollen dyslexie en dyscalculie, de meldcode kindermishandeling en de risico inventarisaties – zijn de protocollen van de scholen geënt op en van gelijke kwaliteit als de landelijke protocollen.

Dit betekent dat het samenwerkingsverband in principe geen ondersteuning biedt voor basisondersteuning. Gerichte, incidentele consultatie is wel mogelijk. Op basis van leerlingkenmerken wordt verwacht dat de basisondersteuning minimaal voldoende is om leerlingen met een uitstroomverwachting eind groep 6 passend onderwijs te bieden in de reguliere basisschool.

Bijlage 4 Terugplaatsingsbeleid

Inleiding

RiBA voert een actief terugplaatsingsbeleid, zodat aan elke leerling een passende plek geboden kan worden.

Onder terugplaatsing wordt verstaan dat leerlingen de overstap maken naar een lichtere vorm van onderwijs. Dat wil zeggen vanuit het speciaal (basis) onderwijs S(B)O naar een reguliere basisschool of vanuit het speciaal onderwijs (SO) naar het speciaal basisonderwijs (SBO).

Te nemen stappen bij terugplaatsing

Stap 1. Toeleiding naar S(B)O

Voor elke leerling die op een school voor S(B)O wordt ingeschreven, is een toelaatbaarheidsverklaring afgegeven. Tijdens het proces van de aanvraag van de toelaatbaarheidsverklaring wordt met ouders het perspectief op terugplaatsing naar een lichtere vorm van onderwijs besproken.

Stap 2. Signaleren

De S(B)O-school stelt voor alle leerlingen een ontwikkelingsperspectief (OPP) op. Bij de, minimaal jaarlijkse, evaluatie van het OPP wordt met ouders besproken of een leerling mogelijk in aanmerking komt voor terugplaatsing. Een GW'er van RiBA kan ondersteuning bieden aan de school bij het in kaart brengen van de onderwijsbehoeften.

Stap 3. Verkenning en besluit

Wanneer er een mogelijkheid wordt gezien voor terugplaatsing zoeken ouders, in afstemming met de school en eventueel de een GW'er van RiBA, een school van voorkeur.

Om de overstap naar een lichtere vorm van onderwijs te maken zijn er twee routes:

Route 1: Ouders melden hun kind schriftelijk aan op de school van voorkeur. Zorgplicht[1] treedt in werking.

Route 2 (bij twijfel): Ouders en de S(B)O-school nemen contact op met de school van voorkeur en verkennen de mogelijkheden tot plaatsing door middel van de symbioseregeling[2]. Aan het einde van de symbioseperiode volgt een besluit tot plaatsing. Bij een negatief besluit keert de leerling terug naar de school van herkomst.

Aandachtspunten

Bij het opstellen van de onderbouwing voor de aanvraag van de toelaatbaarheidsverklaring worden doelen benoemd die nagestreefd of behaald dienen te worden om een mogelijke terugplaatsing te ondersteunen.

Bij de overstap van een leerling vanuit het SO naar SBO, dient de toelaatbaarheidsverklaring omgezet te worden alvorens de school voor SBO de leerling inschrijft.

Er vindt registratie op terugplaatsingen plaats in Kindkans, zodat monitoring mogelijk is.

Bijlage 5 Ontwikkelagenda samenwerking onderwijs en jeugdhulp

Missie

Door verbinding en samenwerking tussen scholen (zowel primair als voortgezet onderwijs), samenwerkingsverbanden, gemeenten en partijen als voorscholen en de jeugdgezondheidszorg (JGZ) werken we toe naar **inclusiever onderwijs** en een **onderwijszorgcontinuüm**. Binnen dit onderwijszorgcontinuüm krijgen kinderen onderwijs en zorg die aansluit op hun behoeften op een plek waar zij zich veilig voelen en zich kunnen ontwikkelen, want ieder kind heeft recht op ontwikkeling en een passend ontwikkelingsaanbod.

Visie

- Een zo *thuisnabij* mogelijk ontwikkelingsaanbod voor ieder kind. Onderwijs en zorg wordt aangeboden in afstemming met elkaar, in de wijk en zoveel mogelijk binnen de BAR-regio.
- Een *integraal dekkend ontwikkelingsaanbod* van onderwijs, jeugdhulp en buitenschoolse opvang voor ieder kind: Dit betekent dat we oog hebben voor effectieve spreiding van voorzieningen, de regionale functie die sommige voorzieningen hebben en de uitwisseling van expertise tussen onderwijs en zorg. Continuïteit van aanbod wordt waar mogelijk geborgd, evenals maatwerk.
- Door het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en jeugdzorg werken we toe naar een *onderwijszorgcontinuüm*: we hebben aandacht voor het creëren van poreuze randen van inzet en financiering, het uitwisselen van expertise, het versterken van de gezamenlijke aanpak, maar vooral het opbouwen van vertrouwen.

Speerpunten

Om te zorgen dat aanbod integraal dekkend en thuisnabij vorm krijgt, wordt sterk ingezet op **samenwerking op inkoop**. In inkoopkaders kunnen voorwaarden worden gecreëerd voor die voorzieningen die samen uiteindelijk een onderwijszorgcontinuüm vormen.

Bestaande en nieuwe voorzieningen zijn sterk afhankelijk van een goede **samenwerking in de uitvoering**.

Daarom wordt op deze twee punten sterk ingezet.

Daarnaast zijn er meerdere aanpalende beleidsterreinen, die we vooralsnog hebben gerekend onder uitvoering, dan wel apart hebben benoemd vanwege de omvang van de aandachtspunten. Het gaat om leerling vervoer en onderwijshuisvesting (samenwerking in de uitvoering) en (ziekte)verzuim en thuiszitters; aandacht voor aanwezigheid (apart aandachtspunt). Mogelijk worden in de toekomst beleidsterreinen toegevoegd.

De stand van zaken wordt bijgehouden in een PDCA uitvoeringsdocument.

Bijlage 6 Beoordelingskader toelaatbaarheidsverklaring

Het beoordelingskader voor het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) bij samenwerkingsverband RiBA dat gebruikt wordt bij een HIA staat in een aparte bijlage.